

**Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΕ ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:
Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ Δ.Ε.Π.Α.Π.**



ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ

**ΚΑΛΑΜΑΤΑ
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2007**



ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Πολιτιστική Πολιτική σελ. 1

Εννοιολογική προσέγγιση

- 1.1. Πολιτισμός – Κουλτούρα σελ. 1
- 1.2. Σκοποί και στόχοι της πολιτιστικής πολιτικής σελ. 4
- 1.3 Πολιτιστική πολιτική της ευρωπαϊκής ένωσης σελ. 5
- 1.4 Πολιτιστική πολιτική στην Ελλάδα σελ. 6
- 1.5 Περιφερειακή πολιτιστική ανάπτυξη – φορείς και δράσεις σελ. 9
- 1.6 Περιφερειακή πολιτιστική πολιτική και τοπική αυτοδιοίκηση σελ. 12
- 1.7 Περιφερειακή χωρική διάρθρωση των τομέων πολιτισμού σελ. 14
- 1.8 Πενταετή προγράμματα και προγραμματικές συμβάσεις σελ. 26
 - Πενταετή προγράμματα σελ. 26
 - Προγραμματικές συμβάσεις σελ. 27
- 1.9 Ο προωθητικός ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης στον πολιτιστικό τομέα – ο ρόλος των δημοτικών επιχειρήσεων σελ. 28
- 2. Οικονομικοί πόροι για τον πολιτισμό – επιχορηγήσεις σελ. 31

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Εισαγωγή σελ. 35

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Ίδρυση και λειτουργία σελ.37

Νομοθεσία ίδρυσης και λειτουργίας της Δ.Ε.Π.Α.Π. σελ. 37

Σκοπός της δημοτικής επιχείρησης σελ. 38

Λειτουργία σελ. 39

Κανονισμός διοίκησης και λειτουργίας της επιχείρησης σελ. 39

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: i) Οργάνωση – Όργανα διοίκησης σελ. 40

Γενική μορφή οργάνωσης της Δ.Ε.Π.Α.Π. σελ. 40

Οργανωτική διάρθρωση των τομέων της επιχείρησης σελ. 40

Αρμοδιότητες διοικητικού συμβουλίου σελ. 41

Αρμοδιότητες προέδρου σελ. 42

Αρμοδιότητες γενικού διευθυντού σελ. 42

Συμβούλιο προγραμματισμού σελ. 43

Αρμοδιότητες νομικού συμβούλου σελ. 43

A) Τομέας διοίκησης σελ. 44

B) Τομέας παραγωγής εκδηλώσεων σελ. 47

Γ) Τομέας καρναβάλι – τέχνες σελ. 48

Δ) Τομέας φεστιβάλ σελ. 51

ii) Στελέγωση – Προσωπικό σελ. 53

E) Τομέας τεχνών σελ. 56

ΣΤ) Τομέας εικαστικών σελ. 56

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης σελ. 57

Πόροι – πηγές χρηματοδότησης σελ. 57

Τελικό οικονομικό αποτέλεσμα σελ. 57

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Σχέση Δήμου – Δ.Ε.Π.Α.Π. σελ. 59

Συνεργασία Δ.Ε.Π.Α.Π. – Δήμου σελ. 59

Έλεγχος από Δήμο σελ. 59

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: Προγραμματισμός δραστηριοτήτων σελ. 60

Προγραμματισμός εκδηλώσεων σελ. 60

Μελέτη – Επίβλεψη σελ. 60

Εκτέλεση έργων και προμηθειών σελ. 61

Διαγωνισμοί σελ. 61

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: Δραστηριότητες τελευταίων χρόνων σελ. 62

Δραστηριότητες της Δ.Ε.Π.Α.Π. σελ. 62

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: Κριτική από τον Τύπο σελ. 67

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10: Προβλήματα στη λειτουργία σελ. 74

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11: Γενικό Συμπέρασμα σελ. 75

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ σελ. 76

1. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

1.1. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ – ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ

Η λέξη «πολιτισμός» χρησιμοποιείται ευρύτατα στον καθημερινό μας λόγο. Ωστόσο, δεν έχει ένα σαφές και ξεκάθαρο περιεχόμενο. Χρησιμοποιώντας αυτόν τον όρο γενικότερα εννοούμε το σύνολο υλικών και πνευματικών αξιών που δημιουργήθηκαν από την ανθρώπινη δράση διαχρονικά. Αυτές οι αξίες, φυσικά, δεν έχουν ένα σταθερό μέτρο σύγκρισης, με αποτέλεσμα οι απόψεις που διατυπώνονται κατά καιρούς να επικαλούνται διάφορα κριτήρια, όπως ιδεολογικά, ταξικά, πολιτικά κτλ. Συνέπεια αυτής της κατάστασης είναι η διατύπωση πληθώρας αντιφατικών απόψεων που οδηγούν σε διάφορες παρερμηνείες.

Ο όρος «πολιτισμός» είναι σχετικά καινούριος. Προέρχεται από τη μετάφραση του αγγλικού civilization, του γαλλικού civilization και του γερμανικού zivilisation. Επίσης, με τη λέξη «πολιτισμός» αποδίδεται και ο όρος culture στα γαλλικά, culture στα αγγλικά, kultur στα γερμανικά κτλ.

Συχνά, στα ελληνικά ο όρος «culture» μεταφράζεται με τη λέξη «κουλτούρα». Ωστόσο, θα πρέπει εδώ να αναφέρουμε ότι αυτός ο όρος χαρακτηρίζεται από πολυσημία και γι' αυτό το λόγο η χρησιμοποίησή του στην ελληνική γλώσσα έχει γίνει αντικείμενο πολλών συζητήσεων από τους κοινωνικούς επιστήμονες. Οι διενέξεις που έχουν ανακύψει από αυτό το ζήτημα κάνουν τη θεωρητική του προσέγγιση ακόμα πιο δύσκολη. Δεν είναι σπάνιες οι περιπτώσεις στις οποίες γίνεται χρήση του όρου «κουλτούρα» σαν εναλλακτική για τον όρο «πολιτισμό», χωρίς όμως η κύρια έννοια να είναι αποσαφηνισμένη. Γι' αυτό και πολλές φορές επιβάλλεται, θα λέγαμε, ο όρος να χρησιμοποιείται αμετάφραστος.

Στη διεθνή βιβλιογραφία πολύ συχνά σημειώνεται διάκριση μεταξύ των δύο όρων: «civilization= οικονομικοτεχνικός πολιτισμός» και «culture = ηθικοπνευματικός πολιτισμός». Άρα ο όρος «civilization» περιέχει την έννοια του υλικού πολιτισμού (δηλαδή την επιστήμη, την τεχνολογία κτλ.) ενώ ο όρος «culture» τον πνευματικό πολιτισμό (δηλαδή την τέχνη, τη θρησκεία, την παιδεία, την φιλοσοφία κτλ.).¹

Το βασικό πολιτιστικό σύνολο διαχωρίζεται και με άλλον τρόπο, αυτόν των γεωγραφικών, εθνικών ή φυλετικών ενοτήτων. Για παράδειγμα, μπορούμε να διακρίνουμε τα μεγάλα σύνολα του ασιατικού, ευρωπαϊκού ή αμερικάνικου πολιτισμού, χωρισμένων και αυτών σε υποσύνολα όπως ελληνικός, κέλτικος πολιτισμός κτλ.

Ένας άλλος διαχωρισμός ο οποίος βασίζεται στα στάδια εξέλιξης του πολιτισμού είναι εκείνος που μας δίνει σύνολα όπως παλαιολιθικός, νεολιθικός, αρχαίος πολιτισμός κτλ.

Από την πλευρά της κοινωνιολογίας, η έννοια του πολιτισμού ερμηνεύτηκε και ως στοιχείο κοινωνικής συνοχής. Σύμφωνα με αυτήν την άποψη, ο πολιτισμός είναι σημείο αναφοράς της συλλογικής ταυτότητας. Έτσι, ο πολιτισμός ασκεί ισχυρή πίεση στα μέλη του κοινωνικού συνόλου, επιτελώντας ταυτόχρονα τρεις σημαντικές λειτουργίες για το κοινωνικό σύνολο, αυτές της αναγνώρισης, της ένταξης και της συμμετοχής. Χάρη στον πολιτισμό, τα μέλη του κοινωνικού συνόλου αναγνωρίζονται μεταξύ τους, εντάσσονται στο κοινωνικό σύνολο και συμμετέχουν στη ζωή μέσα από αυτήν την ένταξη.

Σύμφωνα με την ίδια ερμηνευτική αφετηρία, ως πολιτισμός νοείται και η κοινωνική κληρονομιά του ανθρώπου. Αυτό σημαίνει ο,τιδήποτε μεταφέρεται από τη μία γενιά στην άλλη με κοινωνικές διαδικασίες.

Έτσι, οι δύο όροι, «πολιτισμός» και «κουλτούρα» αποδίδουν την έννοια της κοινωνικής κληρονομιάς. Ο μεν όρος «πολιτισμός» αναφέρεται στον υλικό πολιτισμό, δηλαδή στα προϊόντα του και στις γνώσεις κατασκευής τους, ο δε όρος κουλτούρα δηλώνει τον πνευματικό πολιτισμό, δηλαδή τις ιδέες και τις πεποιθήσεις.²

Ακολούθως, θα επιχειρήσουμε να περιγράψουμε πως ερμηνεύεται και χρησιμοποιείται ο όρος «πολιτισμός» στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ειδικά στα τμήματα που ασχολούνται με τη λεγόμενη πολιτιστική ανάπτυξη.

1. Ευγενία Π. Μπιτσάνη – «Πολιτισμική διαχείριση και περιφερειακή ανάπτυξη». Σελ. 29 – 30.

2. Ευγενία Π. Μπιτσάνη – «Πολιτισμική διαχείριση και περιφερειακή ανάπτυξη». Σελ. 33.

Στους συγκεκριμένους χώρους ως «πολιτισμός» αναφέρεται το σύνολο των εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων των ατόμων σε μία ή περισσότερες κοινωνίες, που στιγμάτισε την εξέλιξη σε διάφορους τομείς όπως την τεχνολογία και την πνευματική δράση. Άρα αντιμετωπίζεται, θεωρητικά, ως μια δυναμική λειτουργία η οποία διαμορφώνει ένα πνευματικό κλίμα.

Στους ίδιους χώρους, η λέξη «κουλτούρα» χρησιμοποιείται με την έννοια της διαμόρφωσης της διανοίας και του ήθους. Προσδιορίζει δηλαδή τον καλλιεργημένο τύπο ανθρώπου, ο οποίος μετέχει στις υψηλές αξίες που διέσωσε η πνευματική και ηθική παράδοση μιας κοινωνίας. Νοείται, επίσης, ως ένα σύνολο αντικειμένων, θεσμών, συμπεριφορών ανεξαρτήτων μεταξύ τους που χρησιμεύουν στον άνθρωπο προκειμένου να αντιμετωπίζει προβλήματα που προκύπτουν στη διάρκεια της κοινωνικής δράσης.

Οι ταχύρρυθμες αλλαγές στον πλανήτη μας και ειδικότερα στις βιομηχανικές κοινωνίες οδηγούν σε αλλαγές με επίσης γρήγορους ρυθμούς. Σε πολλές περιπτώσεις, λοιπόν, διαπιστώνουμε, πως ο όρος «πολιτισμός» μοιάζει να μην είναι σε συστοιχία με την κοινωνική εξέλιξη. Γι' αυτό το λόγο, γίνεται ευρεία χρήση του όρου «πολιτιστικό» προκειμένου να δηλώσουμε μια υπάρχουσα κατάσταση μέσω μιας πιο συγχρονικής προσέγγισης.

Με λίγα λόγια, η χρήση του όρου «κουλτούρα» γίνεται όταν θέλουμε να αναφερθούμε στο νόημα που δίνουν οι άνθρωποι σ' αυτό που κάνουν, στον τρόπο με τον οποίο οργανώνουν την ζωή τους, στο πώς συμβολίζουν οι ίδιοι αυτό που είναι και αυτό που θέλουν να είναι, στο πώς δημιουργούν σχέσεις μεταξύ τους και στους κανόνες που βάζουν για την λειτουργία μιας κοινωνίας σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Τέλος, είναι σαφές πως τα ζητήματα που αφορούν τον πολιτισμό εμφανίζουν σημαντικές ιδιαιτερότητες από τόπο σε τόπο και από χρόνο σε χρόνο. Οι πολιτιστικές παραδόσεις κάθε περιοχής, το οικονομικό και μορφωτικό επίπεδο, δημιουργούν συγκεκριμένες αλλά διαφορετικές κάθε φορά ανάγκες. Εντούτοις, οι πολιτιστικές δραστηριότητες δεν θα πρέπει να εξαντλούνται στη διοργάνωση εκδηλώσεων, δηλαδή στην «κατανάλωση πολιτισμού», αλλά και στην παραγωγή του.

1.2. ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Κατά τη μεταπολεμική περίοδο, οι αλλαγές στον αστικό τρόπο ζωής, όπως η μείωση των ωρών απασχόλησης, η καθιέρωση πέντε ημερών εργασίας, οι τεχνολογικές εξελίξεις, συνέβαλαν στην αντικειμενική αύξηση του ελεύθερου χρόνου. Αποτέλεσμα αυτής της αύξησης ήταν ο ελεύθερος χρόνος να αποτελεί πλέον το μεγαλύτερο σε διάρκεια κοινωνικό χρόνο με καθοριστικές επιδράσεις στην κοινωνία, τον πολιτισμό και τις ηθικές αξίες.

Στις οικονομικά αναπτυγμένες χώρες, «ο πολιτισμός του ελεύθερου χρόνου», όπως ονομάζεται, προβάλλεται σήμερα σαν αναπόσπαστο τμήμα του κοινωνικού τους συστήματος. Λειτουργεί, δηλαδή θα λέγαμε, αυτή η διεύρυνση του ελεύθερου χρόνου ως ουσιαστική παράμετρος της πολιτιστικής ανάπτυξης και ως ένας από τους κύριους παράγοντες που δημιούργησαν την ανάγκη χάραξης πολιτιστικής πολιτικής.

Η πολιτιστική πολιτική μπορεί να οριστεί σαν ένα σύστημα σκοπών, μέσων και φορέων που συνδυάζονται σε ένα πρόγραμμα για να επιτύχουν τη γνώση και την διάδοση του πολιτισμού μιας κοινότητας. Κέντρα άσκησης και υλοποίησης της πολιτιστικής πολιτικής είναι:

1. Το υπερεθνικό.
2. Το εθνικοκεντρικό.
3. Το περιφερειακό.
4. Το τοπικό επίπεδο (νομοί, δήμοι, κοινότητες, συνοικίες).

Ο ρόλος του κράτους μέσα από την άσκηση πολιτιστικής πολιτικής είναι να εξασφαλίσει την συντήρηση και την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και την προώθηση και διάδοση των πολιτιστικών αγαθών.

Οι κύριοι σκοποί, λοιπόν, μιας κεντρικά κατευθυνόμενης πολιτιστικής πολιτικής είναι:

1. Η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και ταυτότητας.
2. Η προαγωγή της δημιουργίας και η υποστήριξη επαγγελματιών και καλλιτεχνών.
3. Η δημιουργία δικτύων υποδομής για παραγωγή και διακίνηση πολιτιστικών αγαθών.
4. Η διεύρυνση της συμμετοχής του λαού στις πολιτιστικές δραστηριότητες.
5. Η προστασία της πολιτιστικής ανεξαρτησίας.
6. Η προώθηση της πολιτιστικής επικοινωνίας με ξένες χώρες.

Οι σκοποί αυτοί συνήθως συνοδεύονται από τις ανάλογες ενέργειες της Πολιτείας για δημιουργία των μηχανισμών εκείνων που θα βοηθήσουν στην πολιτιστική αναβάθμιση της ζωής των πολιτών.

1.3 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η Ευρώπη είναι ένας χώρος εξαιρετικής πολιτιστικής ποικιλομορφίας. Αυτός ο πλουραλισμός και η διαφορετικότητα που χαρακτηρίζουν τις ευρωπαϊκές χώρες λειτούργησαν και πρέπει να εξακολουθήσουν να λειτουργούν σαν βάση δημιουργικότητας ούτως ώστε να διατηρηθεί η πολιτιστική ταυτότητα της κάθε χώρας. Για να επιτευχθεί η ενότητα του Ευρωπαϊκού πολιτισμού είναι βασικό η κάθε χώρα να παραβλέψει τις αντιθέσεις της με τους άλλους λαούς και να δουλέψει πάνω στις συνδέσεις που έχουν αναπτυχθεί στο πέρασμα του χρόνου και αποτελούν την ιστορία της.

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα αναγνώρισε την ανάγκη διαμόρφωσης κοινών στόχων για την ανάδειξη του πολιτισμού της. Οι προσπάθειές της στοχεύουν στην ενότητα του ευρωπαϊκού πολιτισμού και άρα στην πολιτιστική της ανεξαρτησία. Πιο συγκεκριμένα:

1. Μετά το 1969 άρχισε να συναντήσεις στις οποίες τονίστηκε η ανάγκη ανάληψης μεγαλύτερης δράσης σ' αυτόν τον τομέα.
2. Το 1974 και το 1976, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με σειρά αποφάσεων ζήτησε από την επιτροπή να αναλάβει δράσεις στον πολιτιστικό τομέα.
3. Το 1977 η Επιτροπή πήρε μια σειρά από μέτρα που αφορούσαν την ελεύθερη κυκλοφορία πολιτιστικών αγαθών, την εναρμόνιση της φορολογίας, την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας, την συνεργασία φορέων και ινστιτούτων.
4. Το 1982, το συμβούλιο υπουργών της Ε.Ε. διέκρινε τους εξής τομείς που έπρεπε να αναπτύξει: την ελευθεροποίηση στο εμπόριο των πολιτιστικών αγαθών, την βελτίωση των ορών εργασίας των δημιουργών, την διεύρυνση του ακροατηρίου, την προστασία της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς.
5. Το 1985 η Ε.Ε. ξεκινά από την Αθήνα το θεσμό της «Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης» μετά από πρόταση της Μελίνας Μερκούρη.
6. Το 1990 καθιερώνεται ο θεσμός του «Πολιτιστικού Μήνα»
7. Το 1991 η Συνθήκη του Μάαστριχτ αφιερώνει στον πολιτισμό το άρθρο 128, το οποίο υπάγει για πρώτη φορά στις αρμοδιότητες της Ε.Ε. τον πολιτισμό, θεωρώντας τον σημαντικό παράγοντα για την διαμόρφωση της τοπικής, περιφερειακής, εθνικής και ευρωπαϊκής ταυτότητας καθώς και στοιχείο της κοινωνικής πολιτικής. Έτσι για πρώτη φορά ο πολιτισμός εν γένει και η υπεράσπιση της πολιτιστικής κληρονομιάς ειδικότερα έγιναν σκοποί της Ε.Ε.

Με το τρόπο αυτό, η Ε.Ε. προσπαθεί να βοηθήσει την διεθνοποίηση της ευρωπαϊκής καλλιτεχνικής και γενικότερα πολιτιστικής δημιουργίας, δίνοντας στα κράτη-μέλη τα κίνητρα να ενταχθούν στο ευρωπαϊκό σύστημα πολιτιστικής επικοινωνίας και ανταλλαγών, ούτως ώστε να επιτευχθεί η πολυπολιτισμικότητα που δίνει την δυνατότητα μιας ανοικτής πολιτιστικής επικοινωνίας και δημιουργίας.

Επίσης, η Ε.Ε. στηρίζει διακοινοτικές και διαπεριφερειακές συνεργασίες στις χώρες μέλη της, ανάμεσα σε γειτονικές πόλεις και περιφέρειες. Οι συνεργασίες αυτές αποτελούν σήμερα μία από τις κυριότερες προϋποθέσεις για την επιτυχία των πολιτιστικών πολιτικών των πόλεων σε εθνικό αλλά και διεθνές επίπεδο.³

1.4 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στην ελληνική κοινωνία, λόγω κοινωνικών και οικονομικών μεταβολών που έλαβαν χώρα τα τελευταία χρόνια, δημιουργήθηκαν νέες ανάγκες στο επίπεδο της συλλογικής ζωής που είχαν σχέση με την ποιότητα του ανθρώπινου περιβάλλοντος και την παροχή υπηρεσιών. Μέσα σε αυτές τις ανάγκες εντάσσεται και η παροχή πολιτιστικών αγαθών.

Κεντρικός φορέας άσκησης πολιτιστικής πολιτικής στην Ελλάδα είναι το υπουργείο Πολιτισμού και Επιστημών το οποίο ιδρύθηκε το 1971. Η σύσταση του υπουργείου Πολιτισμού εκφράζει την οριστική παρέμβαση της κεντρικής εξουσίας στον πολιτιστικό τομέα. Το 1982 καταργήθηκαν οι Γενικές Διευθύνσεις Πολιτιστικών Υποθέσεων και Αρχαιοτήτων και Αναστυλώσεων, και το 1985 έγινε μετονομασία του υπουργείου σε υπουργείο Πολιτισμού και προστέθηκαν νέες αρμοδιότητες με τις Γενικές Γραμματείες Νέας Γενιάς, Λαϊκής Επιμόρφωσης, Αθλητισμού και Απόδημου Ελληνισμού, ενώ η εποπτεία των Ιστορικών Αρχείων και Βιβλιοθηκών μεταφέρθηκε στο υπουργείο Παιδείας.

Η πολιτεία μέσω του Υπουργείου Πολιτισμού παρεμβαίνει σε διάφορους πολιτιστικούς τομείς. Κάποιοι από αυτούς είναι οι εξής:

Γράμματα: Μέχρι σήμερα το κράτος δεν ακολούθησε μια συγκροτημένη πολιτική για το βιβλίο. Το 1995 δημιουργήθηκε το «Εθνικό Κέντρο Βιβλίου» με στόχο να προσφέρει την επιστημονική και τεχνική υποδομή που θα βοηθήσει στην προώθηση του ελληνικού βιβλίου στο εσωτερικό και το εξωτερικό της χώρας.

3. Χαρίκλεια Σκιά – Πανοπούλου – «Ανάλυση της διαδικασίας της πολιτιστικής ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο: η περίπτωση της Καλαμάτας». Σελ. 64.

Θέατρο: Το 1983 ιδρύθηκαν με επιχορήγηση και καλλιτεχνική εποπτεία από το Υπουργείο Πολιτισμού τα Δημοτικά Περιφερειακά Θέατρα (ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.). Το 1991 θεσμοθετήθηκε η καινοτομία της επιχορήγησης θιάσων του ελεύθερου θεάτρου, με βάση διετή προγραμματισμό και με στόχο να ενθαρρύνει και να στηρίζει την ύπαρξη σχημάτων με συγκροτημένο δραματολόγιο και τουλάχιστον δύο παραστάσεις σε κάθε θεατρική περίοδο.

Χορός: Σημαντικό βήμα στο χώρο αυτό είναι η προώθηση των νομοθετικών ρυθμίσεων για την οργάνωση και λειτουργία των ανωτέρων σχολών χορού, των ερασιτεχνικών σχολών χορού και η αναβάθμιση της Κρατικής Σχολής Ορχηστρικής Τέχνης με την κατάταξή της στην ανώτερη βαθμίδα της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης.

Κινηματογράφος: Το Υπουργείο Πολιτισμού παρεμβαίνει ενισχυτικά για την ανάπτυξη του ελληνικού κινηματογράφου. Οργανώνει, δηλαδή, κινηματογραφικά φεστιβάλ (π.χ. Θεσσαλονίκη, Δράμα), επιδοτεί κινηματογραφικές λέσχες κτλ.

Εικαστικές και Καλές Τέχνες: (ζωγραφική, γλυπτική, χαρακτική, διακοσμητική, φωτογραφία). Για την ενίσχυση της εικαστικής παιδείας στην περιφέρεια, το Υπουργείο Πολιτισμού, το Νοέμβριο του 1995 ανακοίνωσε τη δημιουργία «Εθνικού Δικτύου Εικαστικών Εργαστηρίων» στα πλαίσια του οποίου θα λειτουργούσαν είκοσι ανοιχτά εργαστήρια σε όλη την χώρα. Στις εικαστικές προτεραιότητες της ηγεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού ανήκει και η επιβολή ποσοστού από τα δημόσια έργα, που θα δίνεται για εικαστικές δημιουργίες.

Μουσική: Από το 1990 και μετά το τοπίο των ελληνικών ορχηστρών έχει αλλάξει. Νέα σύνολα εμφανίστηκαν σε κεντρικό αλλά και περιφερειακό επίπεδο. Το Υπουργείο Πολιτισμού ενισχύει κάποιες ορχήστρες, όπως την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, την Ορχήστρα των Χρωμάτων, την Ορχήστρα του Μεγάρου Μουσικής Καμεράτα, την Συμφωνική Ορχήστρα Βόλου, την Κρατική Ορχήστρα Ελληνικής Μουσικής, κάποια Ωδεία και συλλόγους που ασχολούνται με την ποιοτική μουσική.

Λαϊκός Πολιτισμός: η Ειδική Διεύθυνση Λαϊκού Πολιτισμού ιδρύθηκε το 1977. Για την διατήρηση των παραδοσιακών πολιτιστικών μορφών, το κράτος συμβάλλει στην δημιουργία και συντήρηση των λαογραφικών μουσείων και ενισχύει κάποιους πολιτιστικούς συλλόγους.

Αρχαιότητες: Η αρχαιολογική υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού με τις κεντρικές διευθύνσεις της και τις περιφερειακές υπηρεσίες της έχει αναλάβει το έργο των ανασκαφών, της συντήρησης, της μελέτης και της αξιοποίησης του αρχαιολογικού πλούτου της χώρας.

Είδαμε, λοιπόν, άνωθεν πως ασκείται η περιφερειακή πολιτιστική πολιτική στην χώρα μας και τώρα μπορούμε ασφαλώς να οδηγηθούμε σε κάποια ουσιώδη συμπεράσματα. Είναι σαφές πως από την δεκαετία του 1980 και έπειτα έχουν συντελεστεί πολλές και καθοριστικής σημασίας αλλαγές στον τομέα του πολιτισμού στην Ελλάδα. Μολαταύτα, όλοι είναι σε θέση να αναγνωρίσουν πως δεν έχει δοθεί ακόμη στην πολιτιστική πολιτική, και πολύ περισσότερο στην περιφερειακή πολιτιστική πολιτική, η σημασία και το ειδικό βάρος που της αρμόζει.

Στην υλοποίηση της άσκησης της περιφερειακής πολιτιστικής πολιτικής συναντούμε συχνά προβλήματα διαφόρων ειδών που αφορούν τον οικονομικό, τον οργανωτικό και τον θεσμικό τομέα, όπως επί παραδείγματι:

1. Το χαμηλό ποσοστό που προβλέπεται από τον κρατικό προϋπολογισμό για τον πολιτισμό.
2. Την έλλειψη μακροπρόθεσμης περιφερειακής πολιτιστικής αποκέντρωσης και σχεδιασμού πολιτιστικών προγραμμάτων με συνέπεια και σύστημα.
3. Την αδυναμία της κεντρικής εξουσίας να μεταφέρει ουσιαστικές πολιτιστικές αρμοδιότητες αλλά και ικανούς πόρους στην περιφέρεια. Η Αθήνα είναι αυτή που λαμβάνει όλες τις αποφάσεις που αφορούν τα πολιτιστικά θέματα της περιφέρειας, και μάλιστα χωρίς καμία ουσιαστική συμμετοχή του πληθυσμού στον οποίο αναφέρονται.
4. Την έλλειψη πολιτιστικού εξοπλισμού, κυρίως κτιριακής υποδομής, στην περιφέρεια. Τόσο η οργάνωση όσο και η χωρική κατανομή των πολιτιστικών εγκαταστάσεων είναι άνιση, ποιοτικά και ποσοτικά σε περιφερειακό και ενδοπεριφερειακό επίπεδο.
5. Την έλλειψη εκπαιδευμένων καταλλήλως πολιτιστικών στελεχών όπως πολιτιστικοί μάνατζερ κτλ.
6. Την ποιοτική ανεπάρκεια καλλιτεχνικής εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες του εκπαιδευτικού συστήματος.
7. Την έλλειψη συστήματος στην συγκέντρωση και ανάλυση των απαραίτητων στοιχείων πάνω στα οποία μπορεί να στηριχθεί ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα πολιτιστικής πολιτικής.
8. Την έλλειψη αξιολόγησης σημαντικών πολιτιστικών θεσμών όπως οι Δ.Ε.Π.Α. και τα ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ., η οποία θα βοηθούσε στην μελέτη της εξέλιξής τους και στον επαναπροσδιορισμό των στοχεύσεών τους.

1.5 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ

Η πολιτιστική ανάπτυξη αποτελεί τη διαδικασία ποιοτικής αναβάθμισης των κατοίκων μιας συγκεκριμένης περιοχής, η οποία βασίζεται τόσο στη συμμετοχή των πολιτών όσο και στο υπάρχον πολιτιστικό φαινόμενο της περιοχής. Αναφερόμενοι στον όρο «περιφέρεια» εννοούμε το γεωγραφικό χώρο ως μονάδα άσκησης συγκεκριμένης πολιτιστικής πολιτικής.

Είναι γενικά αποδεκτό ότι ολοκληρωμένη περιφερειακή ανάπτυξη μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο με γνήσια περιφερειακή πολιτιστική ζωή. Μέσο κάθε αποκεντρωτικής πολιτικής είναι τόσο η τοπική αυτοδιοίκηση όσο και οι πρωτοβουλίες μεμονωμένων μελών της τοπικής κοινωνίας.

Η αποκέντρωση, πέρα από ο,τιδήποτε άλλο είναι καταρχήν μια βαθιά πολιτική πράξη. Σημαίνει, ή τουλάχιστον θα έπρεπε να σημαίνει, συνειδητή επιλογή για τον τρόπο ανάπτυξης μιας κοινωνίας. Η αποκεντρωτική διαδικασία συνιστά ουσιαστικά αναδασμό της δύναμης και ανακατανομή της ισχύος. Η περιφέρεια είναι ο πυρήνας του αποκεντρωτικού γίγνεσθαι και ο δομικός άξονας μιας ουσιαστικής αποκεντρωτικής διαδικασίας. Ως πολιτιστική αποκέντρωση θα μπορούσαμε να ορίσουμε το γεωγραφικό και πληθυσμιακό άπλωμα της πνευματικής ζωής, την ισόρροπη ανάπτυξη του λαού και του τόπου, τον καταμερισμό της πνευματικής δημιουργίας.

Ένα από τα σημαντικότερα μέσα της περιφερειακής πολιτικής είναι η οικονομική και κοινωνική υποδομή. Με λίγα λόγια, χωρίς την ύπαρξη βιβλιοθηκών, πινακοθηκών, θεάτρων, πνευματικών και πολιτιστικών κέντρων και άλλων πολιτιστικού τύπου οργανισμών, δεν είναι εφικτή η ανάπτυξη και εξέλιξη της πολιτιστικής ζωής. Τα κριτήρια κατανομής και χωροθέτησης των έργων πολιτιστικής υποδομής είναι σύνθετα και στηρίζονται σε δημογραφικά, οικονομικά και πολιτιστικά δεδομένα. Δύο, ωστόσο, είναι οι ζωτικοί παράγοντες που μπορούν να συμβάλλουν αποφασιστικά στην προώθηση της πολιτιστικής ανάπτυξης. Ο πρώτος παράγοντας σχετίζεται με το ρόλο του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και ο δεύτερος με το ζήτημα της λαϊκής συμμετοχής στην διαδικασία.

Από τα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του 1980 επιχειρήθηκαν σημαντικές προσπάθειες με κεντρικό στόχο την ενίσχυση και σταθεροποίηση της λειτουργίας του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης. Τέτοιες προσπάθειες ήταν η δυνατότητα αξιοποίησης των τοπικών πλουτοπαραγωγικών πόρων, η δημιουργία δημοτικών και κοινοτικών επιχειρήσεων, η μεταφορά πόρων από τον κρατικό προϋπολογισμό, η απευθείας ανάθεση έργων σε δήμους και κοινότητες κτλ. Τα νέα αυτά μέτρα ήταν πολυάριθμα και εφαρμόστηκαν σε μικρό χρονικό διάστημα από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης.

Τον Μάιο του 1985 συστήθηκε η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.), ενώ ένα χρόνο περίπου αργότερα πραγματοποιήθηκε η ίδρυσή της. Εντούτοις, παρά τις αισιόδοξες αρχικές προβλέψεις, στα χρόνια που ακολούθησαν εκφράστηκαν σοβαροί προσανατολισμοί όσον αφορά τους προσανατολισμούς των δράσεων της Ε.Ε.Τ.Α.Α. Αυτοί οι προβληματισμοί ήταν που δρομολόγησαν διαδικασίες για την πραγματοποίηση δράσεων που είχαν ως κύριο στόχο το σχεδιασμό, προγραμμάτων πολιτιστικής αποκέντρωσης.

Αποτέλεσμα, λοιπόν, αυτών των διαδικασιών ήταν η δημιουργία του Εθνικού Πολιτιστικού Δικτύου Πόλεων, ενός νέου προγράμματος από το υπουργείο πολιτισμού το οποίο ξεκίνησε το Νοέμβριο του 1993 με πενταετή ορίζοντα. Επρόκειτο για ένα πρόγραμμα με εξασφαλισμένη χρηματοδότηση από το Β' ΚΠΣ και με κύριο στόχο την τόνωση και ανάπτυξη της πολιτιστικής ζωής των ελληνικών πόλεων, μέσω της δημιουργίας πολιτισμικών θεσμών κύρους. Με αυτό το πρόγραμμα ενισχύθηκαν οι πολιτιστικές δραστηριότητες σε πέντε κατευθύνσεις: α) Θεσμοί, β) Κτίρια και γενικά χώροι πολιτισμού, γ) Διαμόρφωση αξιολογικών κριτηρίων για το ζήτημα των χρηματοδοτήσεων, δ) Δημιουργία των απαραίτητων στελεχών πολιτιστικών δραστηριοτήτων, ε) Συνεχής ενημέρωση και επικοινωνία για τις πολιτιστικές δραστηριότητες.

Δαπανήθηκαν πολλοί μήνες για την ορθή κατάρτιση αυτού του προγράμματος, εντέλει, όμως, η ομάδα εργασίας του Ε.Π.Δ.Π. κατέγραψε τις δραστηριότητες και συζήτησε τις ανάγκες και τις προτάσεις περίπου 150 οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Το γεγονός ότι οι προτάσεις υποψηφιότητας για την ένταξη πολλών δήμων στο πρόγραμμα ήταν άρτια επεξεργασμένες καταδείκνυε το έντονο ενδιαφέρον της περιφέρειας και την ανάγκη για δημιουργία μιας νέας πραγματικότητας στο συντονισμό και τις σχέσεις της κεντρικής διοίκησης με τις περιφερειακές αρχές. Μάλιστα, για πρώτη φορά υπήρξε μια πλήρης χαρτογράφηση ολόκληρου του ελληνικού χώρου σε ό, τι αφορά πολιτιστικές δραστηριότητες και πολιτιστικούς χώρους.

Σύμφωνα με το σχεδιασμό του προγράμματος, η ένταξη οποιουδήποτε θεσμού στο δίκτυο απαιτούσε ορισμένες προϋποθέσεις. Οι κυριότερες από αυτές ήταν η δημιουργία ανεξάρτητου φορέα υλοποίησης, η ύπαρξη υπεύθυνου και αρμόδιου οργάνου καλλιτεχνικής διεύθυνσης, καθώς και η συγχρηματοδότηση από τοπικούς φορείς (δήμο, πανεπιστήμιο κτλ.). Όσον αφορά τον τομέα της χρηματοδότησης, εισήχθησαν νέα κριτήρια στο σύστημα επιχορηγήσεων των θεσμών και των εκδηλώσεων, ενώ καθιερώθηκε και το λεγόμενο Πολιτιστικό Δελτίο, ένα μέτρο για την διευκόλυνση της κεντρικής διοίκησης ούτως ώστε να έχει ολοκληρωμένη άποψη για το περιεχόμενο και την ποιότητα των θεσμών που επιχορηγεί. Οι παρεμβάσεις, λοιπόν, του προγράμματος επικεντρώνονταν σε τέσσερις τομείς: στον θεσμικό, την υποδομή, τον επιμορφωτικό και τον επικοινωνιακό-πληροφοριακό τομέα.

Βάσει, λοιπόν, όσων αναφέραμε άνωθεν οι σημαντικότεροι σκοποί της παρέμβασης μέσω του Ε.Π.Δ.Π. είναι: α) Η διάχυση του πολιτιστικού αγαθού σε ολόκληρη την περιφέρεια, β) Η αποκέντρωση της παραγωγής, διακίνησης και διαχείρισης των πολιτιστικών δραστηριοτήτων, γ) η δημιουργία βιώσιμων πολιτιστικών θεσμών, δ) η συμμετοχή των πόλεων σε όλες τις μορφές πολιτιστικής δημιουργίας, ε) η αξιοποίηση και καλλιέργεια της ιδιαίτερης πολιτιστικής κληρονομιάς του κάθε τόπου, στ) η δημιουργία κατάλληλης υποδομής, ζ) η ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού.

1.6 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Ο πολιτισμός και η ανάπτυξή του αποτελούν την εικόνα και συγχρόνως την απόδειξη για την πρόοδο και την πολιτική σταθερότητα μιας κοινωνίας. Στις μέρες μας αποτελεί βασικότατο σημείο έκφρασης της έννοιας του έθνους και του κράτους, αλλά και συνδεδετικό στοιχείο με τη μελλοντική ταυτότητα του κάθε οργανωμένου κράτους. Η κρατική δράση εκφράζεται με την πολιτιστική πολιτική και τις επιλογές που αυτή προτείνει.

Ως μέσα πολιτιστικής πολιτικής που ταυτόχρονα αποτελούν και τους πολιτιστικούς πόρους μιας περιοχής ή μιας χώρας θεωρούνται τα εξής:

1. Η αξιοποίηση των πολιτιστικών προτύπων.

Ως πολιτιστικό πρότυπο θεωρείται το σύνολο των απόψεων και θέσεων του πληθυσμού της περιφέρειας στην αξιολόγηση των πολιτιστικών αξιών.

2. Η αξιοποίηση του πολιτιστικού χρόνου

Πολιτιστικός χρόνος είναι η επέκταση δικαιωμάτων εκπαιδευτικής και πολιτιστικής άδειας για την οργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων στον ελεύθερο χρόνο των εργαζομένων.

3. Η πολιτιστική υποδομή

Ένα από τα κύρια μέσα της περιφερειακής πολιτικής είναι η οικονομική και κοινωνική υποδομή. Χωρίς την ύπαρξη βιβλιοθηκών, μουσείων, πινακοθηκών, θεάτρων, πολιτιστικών κέντρων κτλ., δεν είναι δυνατή η ανάπτυξη της πολιτιστικής ζωής.

4. Η αξιοποίηση των μέσων επικοινωνίας

Η πολιτιστική δυναμική ενισχύεται από τα μέσα επικοινωνίας. Η περιφερειακή πολιτιστική πολιτική αξιοποιεί τα νέα μέσα επικοινωνίας για τη διάδοση των πολιτιστικών αγαθών, την προώθηση της δημιουργικότητας, την ενίσχυση της πολιτιστικής ταυτότητας.

5. Η αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και του φυσικού περιβάλλοντος

Σε κάθε σύγχρονο πρόγραμμα περιφερειακής ανάπτυξης η διατήρηση του περιβάλλοντος και η ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς αποτελεί έναν από τους κύριους σκοπούς του. Η καταγραφή, η συντήρηση, η επιστημονική έρευνα και η έκθεση στο κοινό στοιχείων της πολιτιστικής κληρονομιάς μιας περιφέρειας είναι πάντοτε κύριο μέλημα της πολιτιστικής πολιτικής. Ο συνδυασμός επομένως περιφερειακής και πολιτιστικής πολιτικής επιβάλλεται, όπως και στην περίπτωση της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος.⁴

Σημαντικός παράγοντας για το σχεδιασμό και την εφαρμογή πολιτιστικής πολιτικής είναι η τοπική αυτοδιοίκηση. Η καλή γνώση των αναγκών του χώρου της και η άμεση επαφή με τον πολίτη παρέχουν στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ξεχωριστές δυνατότητες στην άσκηση της πολιτικής τους. Η επιτυχής παρέμβαση των οργάνων του θεσμού κινείται σε δύο επίπεδα: πρώτον, στην πολιτιστική παρέμβαση στα όρια της επικράτειάς της και, δεύτερον, στη συνεργασία μεταξύ των δήμων, γεγονός που συμβάλλει στη διαμόρφωση ενιαίας έκφρασης της σε ολόκληρη τη χώρα.

Με λίγα λόγια, θα λέγαμε πως η διαδικασία σχεδιασμού πολιτιστικής πολιτικής προϋποθέτει προγραμματισμό, σαφήνεια στόχων, διάρκεια και συνέπεια. Έτσι μόνο μπορούν να διαμορφωθούν όροι πολιτιστικής αποκέντρωσης με την έννοια της γεωγραφικής και πληθυσμιακής επέκτασης της πνευματικής ζωής, της ανάπτυξης του λαού και του τόπου σε πολιτιστικό επίπεδο, του καταμερισμού της καλλιτεχνικής δημιουργίας. Συνεπώς, είναι απαραίτητο η διαδικασία αυτή να είναι ανοικτή και να ευνοεί την έκφραση σκέψεων και προτάσεων πολιτών, φορέων και κάθε ενδιαφερόμενου, αξιοποιώντας έτσι με το καλύτερο δυνατό τρόπο το ανθρώπινο δυναμικό.

Πολιτιστική πολιτική νοείται όταν παρέχεται ευρύτατη πολιτιστική παιδεία, όταν υπάρχει επαφή με το ευρύ φάσμα του πολιτισμού και όταν όλα αυτά παρουσιάζουν ενιαία μορφή. Αυτό πρακτικά σημαίνει:

1. Οι δήμοι θα πρέπει να δίνουν σαφή προτεραιότητα στην παιδεία, που σημαίνει να δημιουργούν πνευματικά-καλλιτεχνικά εργαστήρια, χωρίς ωστόσο να υποβαθμίζουν και τον ψυχαγωγικό τομέα.
2. Η συνεργασία όλων των φορέων του θεσμού και κυρίως των δήμων, με τη διοργάνωση συσκέψεων, την ανταλλαγή καλλιτεχνικών ομάδων και κάθε μορφής πολιτιστικών αγαθών, τη μεταφορά πείρας, γνώσης και πληροφοριών, είναι αναγκαία προϋπόθεση για να αντιμετωπιστούν από κοινού τα μεγάλα προβλήματα που αναστέλλουν κάθε πολιτιστική δημιουργία.

4. Ευγενία Μπιτσάκη – «Πολιτισμική διαχείριση και περιφερειακή ανάπτυξη». Σελ. 130 – 131.

1.7 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΧΩΡΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΩΝ ΤΟΜΕΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Εδώ θα επιχειρήσουμε να κάνουμε μια ιχνογράφηση της κατάστασης που επικρατεί σήμερα στους κύριους τομείς του πολιτιστικού χώρου στην περιφέρεια. Οι τομείς που θα σχολιαστούν παρακάτω είναι κυρίως εκείνοι στους οποίους έχει αρμοδιότητα το υπουργείο πολιτισμού, αφού αυτό αποτελεί τον κεντρικό φορέα μέσω του οποίου εφαρμόζεται η κρατική πολιτιστική πολιτική.

Οι τομείς αυτοί που προβλέπονται στον οργανισμό του υπουργείου είναι οι εξής:

1. Μουσεία – αρχαιολογικοί χώροι.
2. Θέατρο.
3. Μουσική.
4. Χορός.
5. Εικαστικές τέχνες.
6. Κινηματογράφος.
7. Καλλιτεχνική εκπαίδευση.
8. Γράμματα.
9. Λαϊκός πολιτισμός.
10. Πολιτιστικά σωματεία.
11. Πνευματικά κέντρα.
12. Συνέδρια.
13. Φεστιβάλ.

Θα δούμε επίσης συνοπτικά τα ελεύθερα ανοικτά πανεπιστήμια που προστέθηκαν αργότερα από τα ανωτέρω στην αρμοδιότητα του υπουργείου πολιτισμού, καθώς και τις βιβλιοθήκες των οποίων η εποπτεία έχει μεταφερθεί στο υπουργείο παιδείας.

Αναλυτικά οι πολιτιστικοί τομείς έχουν ως εξής:

1. Μουσεία-Αρχαιολογικοί χώροι.

Το υπουργείο πολιτισμού, μέσω της γενικής διεύθυνσης αρχαιοτήτων και πολιτιστικής κληρονομιάς φροντίζει για τη διατήρηση, προστασία, ανάδειξη, οργάνωση, διαμόρφωση και διαχείριση των αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και ιστορικών τόπων, οι οποίοι έχουν κηρυχθεί ως τέτοιοι διότι στο παρελθόν αποτέλεσαν για τον τόπο χώρους όπου συνέβησαν εξαιρετικά γεγονότα μέχρι το τέλος του 4^{ου} αιώνα μ.Χ.

Επίσης, το υπουργείο, μέσω της ίδιας διεύθυνσης, είναι υπεύθυνο για την ίδρυση, λειτουργία και επέκταση δημόσιων αρχαιολογικών μουσείων και συλλογών. Επίσης, είναι αρμόδιο για τη χορήγηση αδειών μελέτης και δημοσίευσης κινητών αρχαίων και για την αμοιβή ατόμων που υποδεικνύουν ή παραδίδουν στο Δημόσιο αρχαία.

Η μεγάλη σημασία που έχει δοθεί στο συγκεκριμένο τομέα αποδεικνύεται από το γεγονός ότι αποτελεί τον πιο αποκεντρωμένο τομέα άσκησης πολιτιστικής πολιτικής, αφού τόσο οι εφορείες προϊστορικών και κλασικών αρχαιοτήτων όσο και οι εφορείες βυζαντινών αρχαιοτήτων είναι διασκορπισμένες σε όλη την Ελλάδα. Βέβαια, αυτό ήταν απολύτως αναγκαίο, καθώς σε κάθε γωνιά της χώρας υπάρχει αρχαιολογικός χώρος.

2. Θέατρο.

Μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 1980, η κατάσταση στον τομέα της θεατρικής αποκέντρωσης ήταν απογοητευτική. Στην επαρχία, οι αξιόλογες προσπάθειες για θεατρική δραστηριότητα ήταν ελάχιστες, σε αντίθεση με την πρωτεύουσα που συγκέντρωνε το σύνολο της θεατρικής δραστηριότητας. Ωστόσο, και τη δεκαετία του 1990, η Αθήνα εξακολουθούσε να συγκεντρώνει το μεγαλύτερο μέρος της θεατρικής κίνησης και να παρουσιάζει θεατρικό πλουραλισμό. Σήμερα λειτουργούν δύο κρατικά θέατρα: το εθνικό κρατικό θέατρο στην Αθήνα και το κρατικό θέατρο Βορείου Ελλάδος στη Θεσσαλονίκη.

Το 1983 δημιουργείται το δίκτυο των δημοτικών περιφερειακών θεάτρων (ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.), το οποίο διαγράφει τις προοπτικές για μείωση των ανισοτήτων στο θεατρικό τομέα. Ο θεσμός αυτός στη χώρα μας ξεκίνησε με πρωτοβουλία του υπουργείου πολιτισμού και με κύριους στόχους την πολιτιστική αποκέντρωση και την αυτόνομη και αυτοδύναμη θεατρική ανάπτυξη.

Έκτοτε έχουν ιδρυθεί δεκαέξι ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ., που είναι τα εξής: Αγρινίου, Βέροιας, Βόλου, Βορείου Αιγαίου, Ιωαννίνων, Καβάλας, Καλαμάτας, Κέρκυρας, Κοζάνης, Κομοτηνής, Κρήτης, Λάρισας, Πάτρας, Ρόδου, Ρούμελης και Σερρών. Λειτουργούν ως νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, με ίδιο διοικητικό συμβούλιο. Είναι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης και η διοικητική και οικονομική εποπτεία τους ανήκει στις οικείες νομαρχίες.

Τα ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. είναι μεν δημοτικά, με την έννοια ότι εξαρτώνται και εδρεύουν σε ένα δήμο, αλλά συγχρόνως είναι και περιφερειακά. Επομένως, υποχρεώνονται να καλύπτουν την ευρύτερη περιοχή με την πραγματοποίηση περιοδειών έξω από την έδρα τους, σε μικρότερες πόλεις και χωριά.

Το σημαντικότερο επίτευγμα των θεάτρων αυτών είναι η εξοικείωση του ευρύτερου κοινού της επαρχίας με το ποιοτικό θέατρο μέσω παραστάσεων, που δεν έρχονται ως έτοιμα προϊόντα από την πρωτεύουσα, αλλά δημιουργούνται στην περιφέρεια. Επίσης, μερικά από τα θέατρα αυτά λειτουργούν και ως πολιτιστικά κέντρα, με την οργάνωση άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων που συνδέονται με το θέατρο.

Δραστηριότητα στο θεατρικό τομέα παρατηρείται επίσης από θεατρικά σχήματα που λειτουργούν με τη μορφή σωματείου ή εταιρείας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Οι επιχορηγούμενοι θίασοι εκτός Αττικής είναι μόλις οκτώ, γεγονός που οφείλεται, σύμφωνα με τους υπευθύνους του τομέα θεάτρου, στην έλλειψη των απαραίτητων προϋποθέσεων που θέτει το υπουργείο για την ενίσχυσή τους.

3. Μουσική.

Η μουσική στην περιφέρεια περιορίζεται κυρίως στις δραστηριότητες που αναλαμβάνουν οι παραδοσιακοί μουσικοί φορείς, όπως φιλαρμονικές, χορωδίες, στις συναυλίες ελαφράς και λαϊκής μουσικής στο πλαίσιο των λεγόμενων φεστιβάλ ή άλλων σχετικών εκδηλώσεων και στις προσπάθειες που σχετίζονται με τη διάδοση της κλασικής μουσικής.

Συνολικά στην Ελλάδα υπάρχουν οκτώ κρατικές ορχήστρες. Μόνο δύο από αυτές βρίσκονται εκτός Αττικής και συγκεκριμένα η μία στη Θεσσαλονίκη με την ονομασία κρατική ορχήστρα Θεσσαλονίκης και η δεύτερη στην Πάτρα με την ονομασία ορχήστρα εγχόρδων σολίστ της Πάτρας. Οι ορχήστρες της Αττικής είναι: κρατική ορχήστρα Αθηνών, ορχήστρα των χρωμάτων, κρατική ορχήστρα ελληνικής μουσικής, ορχήστρα των φίλων της μουσικής «Καμεράτα», ορχήστρα καλοφώνων νομαρχίας Πειραιά και ορχήστρα «Μίκης Θεοδωράκης».

Επιπροσθέτως, υπάρχουν τέσσερα κρατικά ωδεία. Όλα βρίσκονται στην Αθήνα, εκτός του κρατικού ωδείου Θεσσαλονίκης.

Επίσης, στην Αθήνα βρίσκονται ο οργανισμός μεγάρου μουσικής, η εθνική λυρική σκηνή και το διεθνές καλλιτεχνικό κέντρο, στο πλαίσιο του οποίου πραγματοποιείται ο διεθνής διαγωνισμός «grandprix Μαρία Κάλλας».

Αξιόλογοι φορείς στον τομέα της μουσικής στην περιφέρεια είναι ο οργανισμός μεγάρου μουσικής Θεσσαλονίκης, η όπερα Θεσσαλονίκης, το μουσικό θέατρο Βόλου, η συμφωνική ορχήστρα του δήμου Βόλου, το κέντρο χορωδιακής πράξης Κεφαλονιάς, το κέντρο εκκλησιαστικής μουσικής και η βυζαντινή λειτουργική σκηνή. Οι φορείς αυτοί δεν χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από το υπουργείο πολιτισμού, αλλά και από τους δήμους στους οποίους ανήκουν, καθώς και από ιδίους πόρους.

Η μουσική ζωή στην επαρχία κυρίως ικανοποιείται από τις δημοτικές ή ιδιωτικές φιλαρμονικές ορχήστρες, τις λεγόμενες μπάντες, που καλύπτουν κυρίως τις τοπικές εορταστικές εκδηλώσεις. Σε μερικές περιοχές υπάρχουν τοπικές, δημοτικές και μη, χορωδίες μουσικών συλλόγων, που αποτελούν ταυτόχρονα και μουσικά εκπαιδευτήρια. Από τη δεκαετία του 1990 ξεκινά η ενίσχυση της μουσικής ζωής και κίνησης από τους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλα πολιτιστικά σωματεία, που ενισχύονται από το υπουργείο, για να οργανώσουν τοπικές πολιτιστικές εκδηλώσεις, γνωστές ως φεστιβάλ. Οι εκδηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται κυρίως τους θερινούς μήνες. Τα πιο αξιόλογα φεστιβάλ είναι: το φεστιβάλ Σάμου «Μανώλης Καλομοίρης», το φεστιβάλ Ναυπλίου, το φεστιβάλ Ρόδου «Ημέρες Μουσικής» και το φεστιβάλ θρησκευτικής μουσικής Πάτμου.

4. Χορός.

Στον τομέα του κλασικού χορού υπάρχει έλλειψη δραστηριοτήτων στην επαρχία και απουσία κρατικού ενδιαφέροντος. Η μόνη κίνηση που παρατηρείται οφείλεται στις ιδιωτικές σχολές ρυθμικής και χορού και σε λίγες δημοτικές σχολές χορού, όπως το διεθνές κέντρο χορού Καλαμάτας, το χοροθέατρο Θεσσαλονίκης, η δημοτική κοινωνικοπολιτιστική επιχείρηση του δήμου Σταυρούπολης, η ανώτερη επαγγελματική ιδιωτική σχολή χορού της δημοτικής επιχείρησης αθλητικών δραστηριοτήτων του δήμου Θεσσαλονίκης και η δημοτική επιχείρηση τουρισμού-πολιτισμού στη Λάρισα. Οι ανώτερες ιδιωτικές σχολές είναι συνολικά επτά, έξι από τις οποίες βρίσκονται στην Αττική και μόλις μία στη Θεσσαλονίκη.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι σε ολόκληρη την Ελλάδα υπάρχει μόνο μία ανώτερη κρατική σχολή χορού, που βρίσκεται στην Αθήνα. Οι ερασιτεχνικές ανέρχονται στις τριακόσιες συνολικά περίπου, εκ των οποίων μόλις το ένα τρίτο βρίσκεται στην επαρχία.

Η κρατική παρέμβαση στο τομέα αυτόν είναι σχετικά μικρή. Το υπουργείο πολιτισμού δεν έχει πάρει σοβαρές πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη κάποιας σχετικής κίνησης στην περιφέρεια και γενικά τα κονδύλια που διαθέτει για την ενίσχυση των υπαρχόντων σωματείων είναι πολύ μικρά.

Το υπουργείο με απόφαση του υπουργού δίνει ετήσιες επιχορηγήσεις για τις καλλιτεχνικές περιόδους σε συγκεκριμένους συλλόγους και σωματεία χορού, τα οποία πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις που θέτει η διεύθυνση χορού, και οι οποίες ως επί το πλείστον απορροφώνται από εκείνους τους συλλόγους που εδρεύουν στην Αττική.

Κρατική επιχορήγηση χορηγείται: α) σε ομάδες κλασικού και σύγχρονου χορού που λειτουργούν με τη μορφή σωματείου, συλλόγου ή αστικής εταιρείας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και έχουν συσταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του αστικού κώδικα ή άλλες ειδικές διατάξεις και β) σε Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. που έχουν συστήσει ομάδες κλασικού και σύγχρονου χορού και λειτουργούν στο πλαίσιο του νομικού προσώπου

Οι ομάδες χορού: α) υπόκεινται σε έλεγχο συνέπειας από το υπουργείο ως προς την τήρηση του εγκεκριμένου προγραμματισμού τους, β) υπόκεινται σε οικονομικό έλεγχο από τις αρμόδιες κρατικές αρχές και γ) οφείλουν να είναι συνεπείς στις οικονομικές και ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις σε τρίτους. Η αθέτηση οικονομικών και συμβατικών υποχρεώσεων ή η μη τήρηση του προγράμματος δραστηριότητάς τους συνεπάγεται τον αποκλεισμό από τις επιχορηγήσεις του επόμενου έτους. Η επιχορήγηση των ομάδων χορού γίνεται στο πλαίσιο των δυνατοτήτων του προϋπολογισμού του υπουργείου και εφόσον αυτές έχουν τη δυνατότητα να εξασφαλίσουν δικούς τους οικονομικούς πόρους.

5. Εικαστικές τέχνες.

Το έργο της προβολής της σύγχρονης καλλιτεχνικής παραγωγής έχουν αναλάβει σχεδόν εξ ολοκλήρου οι ιδιωτικές αίθουσες τέχνης, οι λεγόμενες γκαλερί. Σχεδόν όλη η σχετική κίνηση και κυρίως οι εκθέσεις έχουν συγκεντρωθεί στην πρωτεύουσα, στην οποία λειτουργούν αρκετές ιδιωτικές εκθεσιακές αίθουσες τέχνης. Ένας μικρότερος αριθμός αιθουσών τέχνης υπάρχει στη Θεσσαλονίκη, ενώ σε όλες τις υπόλοιπες πόλεις ο συνολικός αριθμός τους είναι πολύ μικρός. Οι εποπτευόμενοι φορείς από το υπουργείο είναι η εθνική πινακοθήκη- μουσείο Αλέξανδρου Σούτσου στην Αθήνα, το εθνικό μουσείο σύγχρονης τέχνης στην Αθήνα, το κρατικό μουσείο σύγχρονης τέχνης στη Θεσσαλονίκη, το κέντρο σύγχρονης τέχνης στη Θεσσαλονίκη, το μουσείο φωτογραφίας στη Θεσσαλονίκη και το προπαρασκευαστικό και επαγγελματικό σχολείο καλών τεχνών Πανόρμου στην Τήνο.

Υπάρχει επίσης και το ονομαζόμενο δίκτυο δημοτικών εικαστικών εργαστηρίων, στο οποίο συμμετέχουν τριάντα ένα εργαστήρια σε δήμους όλης της Ελλάδας. Εκτός όμως από το δίκτυο αυτό, υπάρχουν και άλλοι συμβεβλημένοι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης όπως είναι το κέντρο σύγχρονης εικαστικής δημιουργίας Ρεθύμνου, το εικαστικό κέντρο σύγχρονης τέχνης Λάρισας, το κέντρο διεθνών συναντήσεων εικαστικών καλλιτεχνών Διδυμοτείχου και το φωτογραφικό κέντρο Σκοπέλου. Επιπλέον, υπάρχουν και οι προγραμματικά συμβεβλημένοι φορείς, που είναι το Τελλόγλειο ίδρυμα τεχνών και το μακεδονικό μουσείο σύγχρονης τέχνης.

6. Κινηματογράφος.

Η μόνη κρατική δραστηριότητα στον τομέα του κινηματογράφου στη περιφέρεια είναι η ενίσχυση των κινηματογραφικών λεσχών. Από το σύνολο των εξήντα μίας κινηματογραφικών λεσχών της χώρας, που δε λειτουργούν όλες συστηματικά, οι οκτώ βρίσκονται στην Αττική και οι υπόλοιπες πενήντα τρεις σε επαρχιακές πόλεις. Οι λέσχες αυτές, όπου συχνά προβάλλονται έργα ποιότητας, επιχορηγούνται με μικρά ποσά από το υπουργείο για τη αγορά ταινιών και μηχανικού εξοπλισμού.⁵

7. Γράμματα.

Τα γράμματα στην Ελλάδα ασκούν πολύ λίγη επίδραση ως αποκεντρωτικό στοιχείο στην περιφερειακή ανάπτυξη. Το βιβλίο σημειώνει στην επαρχία μικρούς αριθμούς κυκλοφορίας, ενώ και η εκδοτική δραστηριότητα εκεί φτάνει μόλις το 1,4% της συνολικής βιβλιοπαραγωγής της χώρας. Το κράτος γενικά ενισχύει το τομέα των γραμμάτων με πολύ χαμηλά ποσά που παρουσιάζουν διαρκώς πτωτική τάση.

Δεν έχουν επίσης μελετηθεί τρόποι και μέθοδοι για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων του τομέα αυτού στην αναπτυξιακή λειτουργία της αποκέντρωσης. Συγκεκριμένα, δεν υπάρχει ουσιαστικά κανενός είδους πολιτική προώθησης των γραμμάτων στην επαρχία και μόνο συμπτωματικά λογοτέχνες ή λογοτεχνικά περιοδικά και σωματεία της επαρχίας ενισχύονται από το υπουργείο. Οι αποφάσεις για τις επιχορηγήσεις λαμβάνονται από την κεντρική υπηρεσία πάντα, εκτός από τις αποφάσεις τις σχετικές με επιχορηγήσεις λογοτεχνικών σωματείων, που έχουν μεταβιβαστεί στους νομάρχες. Το υπουργείο επίσης έχει αναλάβει να διαθέτει δωρεάν τα βιβλία που αγοράζει κάθε χρόνο στις δημόσιες και δημοτικές βιβλιοθήκες όπως και στις βιβλιοθήκες πολιτιστικών συλλόγων και μαθητικών κοινοτήτων σχολείων.

8. Λαϊκός πολιτισμός.

Σχετικά αξιόλογη δραστηριότητα παρατηρείται τα τελευταία χρόνια στο τομέα διάσωσης και προβολής της λαογραφικής κληρονομιάς, πράγμα που μπορεί να θεωρηθεί ως δείγμα επανεκτίμησης του λαϊκού παραδοσιακού στοιχείου και ως προσπάθεια διακρίβωσης και ενίσχυσης της πολιτιστικής ταυτότητας των διαφόρων περιοχών.

Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στην ενίσχυση των λαογραφικών μουσείων και συλλόγων όπου συγκεντρώνονται, συντηρούνται και προβάλλονται υλικά τεκμήρια της παραδοσιακής προβιομηχανικής κοινωνικής, οικονομικής και πολιτιστικής ζωής του σχετικά πρόσφατου παρελθόντος. Στην Ελλάδα υπάρχουν σήμερα 365 λαογραφικά μουσεία και συλλογές, 63 στην Αττική και τα υπόλοιπα στη υπόλοιπη Ελλάδα. Τα περισσότερα από τα μουσεία αυτά ιδρύθηκαν με πρωτοβουλία πολιτιστικών σωματείων ή ιδιωτών και τα υπόλοιπα με ενέργειες της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Παρά τον αρκετά μεγάλο αριθμό μουσείων και συλλογών υπάρχει έντονη διαφοροποίηση στη χωροκατανομή τους. Ορισμένοι νομοί παρουσιάζουν υψηλή συγκέντρωση, όπως οι νομοί Ιωαννίνων, Καρδίτσας, Αρκαδίας, Κοζάνης κ.α., άλλοι διαθέτουν μόνο ένα μουσείο, όπως οι νομοί Ηλείας, Κέρκυρας, Γρεβενών κ.α., ενώ άλλοι κανένα, όπως οι νομοί Βοιωτίας, Κορινθίας, Λακωνίας και Πρεβέζης.

Παρόλη αυτή την ανάπτυξη του λαογραφικού στοιχείου, οι οικονομικές ενισχύσεις του υπουργείου παραμένουν μάλλον ανεπαρκείς για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων, που σχετίζονται με τις συνθήκες λειτουργίας των μουσείων. Σε πολλά από αυτά οι ελλείψεις σε χώρους, εξοπλισμό και ειδικευμένο επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό είναι αρκετά σοβαρές. Εδώ, ωστόσο, πρέπει να σημειώσουμε πως το υπουργείο, μέσω της διεύθυνσης λαϊκού πολιτισμού, παρέχει και άλλου είδους βοήθεια στα μουσεία με τη διαμόρφωση παραδοσιακών κτιρίων για τη στέγασή τους, την οργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων, ειδικών συνεδρίων κτλ.

Στο πλαίσιο των μέτρων για την προστασία του λαϊκού πολιτισμού εντάσσεται και η ενίσχυση με μάλλον ασήμαντα ποσά από το υπουργείο συγκροτημάτων παραδοσιακών χορών. Τα συγκροτήματα αυτά φτάνουν σήμερα τα 600, από τα οποία τα 150 βρίσκονται στην Αττική. Λειτουργούν ως Ν.Π.Ι.Δ., ανήκουν δηλαδή σε πολιτιστικά σωματεία και συλλόγους. Αν και ορισμένα από αυτά τα συγκροτήματα έχουν στραφεί προς την εμπορικότητα και έχουν έτσι νοθεύσει την αυθεντικότητα και την ποιότητα, αρκετά άλλα, όπως το Λύκειο Ελληνίδων και τα κατά τόπους παραρτήματά του, καταβάλλουν σοβαρές προσπάθειες για τη διάσωση και τη διάδοση της χορευτικής κληρονομιάς.

Το υπουργείο πολιτισμού επιχορηγεί επίσης δήμους και κοινότητες για την πραγματοποίηση λαογραφικών εκδηλώσεων, καθώς και διάφορα πολιτιστικά σωματεία και ιδρύματα για την έκδοση περιοδικών ή μελετών με λαογραφικό περιεχόμενο. Οι ενισχύσεις αυτές είναι, ωστόσο, πολύ περιορισμένες. Ιδιαίτερα αυτές που αφορούν εκδοτικές δραστηριότητες είναι τελείως ανεπαρκείς και δε μπορούν με κανέναν τρόπο να θεωρηθούν ότι συντελούν στην προαγωγή της λαογραφικής έρευνας.

9. Πολιτιστικά σωματεία.

Μεγάλο μέρος της πολιτιστικής δραστηριότητας στη περιφέρεια γίνεται από πλήθος τοπικούς πολιτιστικούς συλλόγους ή σωματεία. Η δράση των φορέων αυτών κινείται συνήθως σε πολυποίκιλα ενδιαφέροντα, που δεν έχουν πάντα πολιτιστικό χαρακτήρα. Ως καθαρά πολιτιστικοί μπορούν να θεωρηθούν κυρίως όσοι, σύμφωνα με το καταστατικό τους, αποσκοπούν στην προαγωγή των γραμμάτων και των τεχνών ή στην πνευματική καλλιέργεια και επιμόρφωση των μελών τους.

Εφόσον είναι δύσκολο να οριοθετηθεί ο χώρος στον οποίο κινούνται οι περισσότεροι σύλλογοι, είναι σχεδόν αδύνατο να υπολογιστεί πόσοι από τους χιλιάδες συλλόγους ή σωματεία με νομική υπόσταση που υπάρχουν στη χώρα είναι πολιτιστικοί. Προσπάθειες για την απογραφή τους έχουν γίνει κατά καιρούς, ωστόσο, ακόμα και ένας πρόχειρος υπολογισμός του σημερινού τους αριθμού είναι σχεδόν αδύνατος.

Η προσφορά πολλών σωματείων και συλλόγων στην πολιτιστική ζωή της περιφέρειας είναι σε γενικές γραμμές σημαντική. Ορισμένοι μάλιστα σύλλογοι αναπτύσσουν έντονη δραστηριότητα με ευρύτερη απήχηση και μερικές φορές αναλαμβάνουν καινοτομικές πρωτοβουλίες. Ασχολούνται με την ιστορική έρευνα της περιοχής τους, τη συγκέντρωση και διάσωση παραδοσιακού υλικού και οργανώνουν αξιόλογες καλλιτεχνικές και πνευματικές εκδηλώσεις, όπως σεμινάρια, συνέδρια, εκθέσεις, εκδόσεις μονογραφιών και περιοδικών κ.α. Βέβαια, οι περισσότεροι σύλλογοι αρκούνται στις τυποποιημένες εκδηλώσεις και επαναλαμβάνουν το ίδιο καθιερωμένο πρότυπο, όπως διαλέξεις για λογοτεχνικά και κοινωνικά θέματα, μουσικά προγράμματα, εκδρομές, συνεστιάσεις κτλ. Η πλειοψηφία των συλλόγων επιδιώκει κρατική οικονομική ενίσχυση. Μέχρι το 1986 η ενίσχυση αυτή γινόταν απευθείας από το υπουργείο πολιτισμού, ενώ τώρα η σχετική αρμοδιότητα, όσον αφορά τους συλλόγους της επαρχίας, έχει μεταβιβαστεί στους νομάρχες. Και στις δύο περιπτώσεις πάντως, τα κριτήρια για την επιλογή των συλλόγων που θα ενισχυθούν είναι ασαφή και αμφισβητούμενα.

10. Πολιτιστικά κέντρα.

Τα πολιτιστικά κέντρα είναι εγκαταστάσεις πολλαπλής λειτουργίας και προορίζονται να προσφέρουν ποικιλία πνευματικών και καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων σε όσο το δυνατόν ευρύτερο κοινό. Στόχος τους είναι η εκτεταμένη και ενεργητική λαϊκή συμμετοχή με τη δραστηριοποίηση του κοινού.

Ο θεσμός των πολιτιστικών κέντρων παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στη Γαλλία τη δεκαετία του 1960. Σημείωσε όμως μεγάλη ανάπτυξη και σε πολλές άλλες χώρες γιατί θεωρήθηκε ως πρωταρχικός συντελεστής πολιτιστικής και κοινωνικής ανάπτυξης και ιδιαίτερα ως μέσο πολιτιστικής αποκέντρωσης.

Στην Ελλάδα, ο θεσμός παρουσιάζει αρκετές ιδιομορφίες, αφού η έννοια του όρου «πολιτιστικά κέντρα» είναι μάλλον συγκεκριμένη. Η ασάφεια αυτή μπορεί να έχει κάποια μειονεκτήματα, λειτουργεί όμως ως ένα βαθμό θετικά, αφού επιτρέπει πειραματισμούς και καινοτομίες και δίνει την ευχέρεια για επανεκτίμηση και προσαρμογή στα νέα δεδομένα. Οι δραστηριότητες που συνήθως περιλαμβάνει ο όρος είναι: διαλέξεις, εκθέσεις, μουσικές εκδηλώσεις, θεατρικές παραστάσεις, κινηματογραφικές προβολές κ.α.

Τα περισσότερα από αυτά τα πολιτιστικά κέντρα, τα οποία αναπτύσσονται διαρκώς, ιδρύθηκαν με πρωτοβουλία της τοπικής αυτοδιοίκησης και λειτουργούν ως Ν.Π.Δ.Δ. Τα υπόλοιπα ανήκουν σε πολιτιστικούς συλλόγους και είναι Ν.Π.Ι.Δ. Συνήθως ιδρύονται χωρίς να έχει προηγηθεί μελέτη για τους σκοπούς που επιδιώκεται να εξυπηρετήσουν, για τις ανάγκες και τις προτιμήσεις του συγκεκριμένου κοινού, για τους διαθέσιμους οικονομικούς πόρους, την ένταξή τους στο περιβάλλον κτλ., γι' αυτό και δεν αργούν να παρουσιαστούν πολλά και διαφορετικού είδους προβλήματα.

Σημαντικές περιφερειακές και ενδοπεριφερειακές ανισότητες επισημαίνονται στη χωροκατανομή των πολιτιστικών κέντρων, οι οποίες εν μέρει οφείλονται στις διαφορές που παρουσιάζει η πληθυσμιακή κατανομή. Τα κέντρα αυτά λειτουργούν υπό την εποπτεία του υπουργείου πολιτισμού, η οποία περιορίζεται σε οικονομική ενίσχυση, που δεν αποτελεί όμως το μοναδικό πόρο των περισσότερων κέντρων.

11. Συνέδρια.

Ο αριθμός των συνεδρίων που πραγματοποιούνται στις επαρχιακές πόλεις με την οικονομική ενίσχυση του υπουργείου πολιτισμού είναι μικρός. Ενώ δηλαδή στην Αθήνα πραγματοποιούνται κάθε χρόνο 50-60% όλων των συνεδρίων και στη Θεσσαλονίκη 10-15%, τα συνέδρια στην υπόλοιπη χώρα κυμαίνονται από 25% έως 37%. Η έλλειψη ειδικών συνεδριακών κέντρων ή άλλων κατάλληλων αιθουσών στις περισσότερες επαρχιακές πόλεις και το υψηλό κόστος διαμονής των συνέδρων στις τουριστικές περιοχές (π.χ. Ρόδο, Χαλκιδική) αποτελούν ανασταλτικούς παράγοντες. Πρέπει επίσης να σημειώσουμε ότι, στην πραγματικότητα, στα συνέδρια που οργανώνονται στις επαρχιακές πόλεις, η συμμετοχή των επιστημόνων και του κοινού της επαρχίας είναι είτε ανύπαρκτη είτε αμελητέα. Έτσι, με εξαίρεση τα συνέδρια που ερευνούν την πολιτιστική ταυτότητα της περιοχής όπου γίνονται, η συνεισφορά των συνεδρίων γενικά στην πληροφόρηση του τοπικού πληθυσμού και την άνοδο της μορφωτικής του στάθμης είναι ουσιαστικά μηδαμινή.⁶

12. Φεστιβάλ.

Τα τελευταία χρόνια, ο θεσμός των φεστιβάλ έχει καθιερωθεί ως μέσο προβολής κάθε τόπου στον οποίο διοργανώνονται, αλλά και ως μέσο καλλιέργειας της παραδοσιακής καλλιτεχνικής έκφρασης της κάθε περιοχής. Οι εκδηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες και δεν αρκούνται μόνο στον τομέα της μουσικής, αλλά και στους τομείς του θεάτρου, της ζωγραφικής, της λογοτεχνίας, των εικαστικών κ.α. Ορισμένα από αυτά τα φεστιβάλ μάλιστα ξεφεύγουν από τα τοπικά πλαίσια και η ακτινοβολία τους επεκτείνεται σε εθνικό επίπεδο, όπως το φεστιβάλ της Πάτρας, του Ηρακλείου, της Ιθάκης κ.α.

Διοργανωτές αυτού του θεσμού είναι οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, οι δημοτικές επιχειρήσεις, τα πολιτιστικά κέντρα, σύλλογοι και εταιρείες που χρηματοδοτούνται από το υπουργείο πολιτισμού για την πραγματοποίηση των εκδηλώσεων του κάθε φεστιβάλ.

6. Ντόρα Κόνσολα – «Πολιτιστική δραστηριότητα και κρατική πολιτική στην Ελλάδα». Σελ. 80.

13. Ελεύθερα ανοικτά πανεπιστήμια.

Ο θεσμός των ελεύθερων ανοικτών πανεπιστημίων (Ε.Α.Π.) ξεκίνησε στην Ελλάδα στην δεκαετία του 1980, αρχικά στους δήμους της Αττικής και στη συνέχεια επεκτάθηκε σε ολόκληρη τη χώρα. Με τη στενή συνεργασία της τοπικής αυτοδιοίκησης και του υπουργείου πολιτισμού λειτουργούν σήμερα ανοικτά πανεπιστήμια σε πάνω από τριάντα τρεις νομούς της χώρας.

Αρκετά από αυτά αντιμετωπίζουν προβλήματα οργανωτικά, οικονομικά καθώς και προβλήματα που σχετίζονται με την επιλογή θεμάτων και εισηγητών και την προσέλκυση του κοινού, που έχει τη μεγαλύτερη ανάγκη για τέτοιου είδους επιμόρφωση. Γενικά, πάντως, ο θεσμός συμβάλλει στην ανύψωση του μορφωτικού επιπέδου του λαού και στην ανάπτυξη προβληματισμού και κριτικής σκέψης. Κατά συνέπεια, οφείλει να έχει εξέχουσα θέση σε ένα πρόγραμμα περιφερειακής πολιτιστικής ανάπτυξης.

14. Βιβλιοθήκες.

Οι βιβλιοθήκες αποτελούν για την περιφέρεια τη βασική εστία πληροφόρησης για την εκπαίδευση και την ανάπτυξη του λαού. Παρ' ολ' αυτά, στην Ελλάδα παραμένει ένας πολύ παραμελημένος τομέας. Αντίθετα, σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, όπως η Σουηδία, η Ολλανδία, η Γαλλία κ.α., η υποστήριξη των βιβλιοθηκών αποτελεί πάγια πολιτική, καθώς αξιολογείται ως ιδιαίτερα σημαντική η συμβολή τους στη μείωση των ανισοτήτων στον πολιτιστικό τομέα.

Η Ελλάδα διαθέτει, σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιεύονται στις πολιτιστικές στατιστικές των ετών 1994-1997, 734 βιβλιοθήκες, από τις οποίες οι περισσότερες (313) είναι δημοτικές και οι υπόλοιπες δημόσιες (70) ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου.

Χαρακτηριστική είναι η άνιση χωροκατανομή των βιβλιοθηκών, που δείχνει πως ορισμένες περιοχές της χώρας είναι κατά μεγάλο μέρος αποξενωμένες από αυτού του είδους την παραδοσιακά δοσμένη πληροφόρηση και χωρίς πρόσβαση στην επιστημονική γνώση. Η ανισότητα όμως ανάμεσα στο κέντρο και την περιφέρεια απεικονίζεται σωστότερα, όχι τόσο στον αριθμό των βιβλιοθηκών, αλλά στον αριθμό των τόμων των βιβλίων και των περιοδικών που διαθέτουν οι βιβλιοθήκες. Στην περιφέρεια της πρωτεύουσας το 1996 υπήρχαν 217 βιβλιοθήκες, οι βιβλιοθήκες της Αττικής κατείχαν 5.218.381 τίτλους βιβλίων και 4.975.092 τόμους περιοδικών, ενώ στο σύνολο της περιφέρειας οι τίτλοι βιβλίων ανέρχονταν σε 9.143.175 και οι τόμοι περιοδικών σε 9.955.639.

Η οικονομική υποστήριξη του θεσμού των βιβλιοθηκών γίνεται από διάφορους φορείς, οι οποίοι σχεδόν ατελέσφορα προσπαθούν να συμβάλουν ο καθένας για τη λειτουργία τους. Οι δήμοι, οι κοινότητες, τα κατά περίπτωση αρμόδια υπουργεία και κυρίως το υπουργείο παιδείας, στο οποίο υπάγονται μετά το 1985 οι βιβλιοθήκες, παρέχουν κάποιου είδους ενισχύσεις. Οι ενισχύσεις αυτές, παρ' όλες τις αυξήσεις, δεν καλύπτουν παρά τις στοιχειώδεις ανάγκες της λειτουργίας τους. Οι ελλείψεις παραμένουν τεράστιες, κυρίως σε επιστημονικό προσωπικό και στον απαραίτητο τεχνικό εξοπλισμό, όπως οπτικοακουστικά μέσα.

Υπάρχει επίσης το σύστημα των κινητών βιβλιοθηκών, μέσω του οποίου επιδιώκεται η διάδοση του βιβλίου στους κατοίκους των απομακρυσμένων περιοχών.

1.8 ΠΕΝΤΑΕΤΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΠΕΝΤΑΕΤΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ουσιαστικά, μόνο μετά το 1974 άρχισαν να διαμορφώνονται οι προϋποθέσεις για άσκηση αποτελεσματικής κρατικής παρέμβασης στα πολιτιστικά ζητήματα. Οι νέες απόψεις που επικρατούσαν στο διεθνή χώρο ως προς το ρόλο της πολιτιστικής λειτουργίας στη γενικότερη αναπτυξιακή διαδικασία, κατανοήθηκαν και από τους αρμόδιους στην Ελλάδα. Έτσι, επιχειρήθηκε στενότερη και πιο συστηματική σύνδεση του πολιτιστικού τομέα με τη γενικότερη κυβερνητική πολιτική. Αποφασίστηκαν, δηλαδή, η κατάρτιση προγράμματος πολιτιστικής ανάπτυξης και η ενσωμάτωσή του στο Πενταετές Πρόγραμμα Οικονομικής και Κοινωνικής Ανάπτυξης των ετών 1978-1982.

Στο πρόγραμμα αυτό γίνεται προσπάθεια να συνδεθεί η κοινωνική με την πολιτιστική πραγματικότητα. Αναγνωρίζεται επίσης ότι ο ιδιωτικός τομέας, που κυριαρχούσε στο χώρο του πολιτισμού, δημιουργεί σοβαρά προβλήματα, ενώ η κρατική μηχανή παρουσιάζει πολλές αδυναμίες, όπως πολυαρχία, ανεπάρκεια οικονομικών πόρων κ.α.

Ένα θετικό βήμα ήταν και ο οικονομικός στόχος που έθετε το πρόγραμμα, να φτάσει δηλαδή το σύνολο των κρατικών δαπανών για τον πολιτιστικό τομέα στο τέλος της περιόδου του προγράμματος στο 1% του Α.Ε.Π. έναντι του 0,6% το 1977. Δυστυχώς όμως ο στόχος αυτός δεν επετεύχθη.

Ένα γενικό αναπτυξιακό πρόγραμμα ήταν το πενταετές 1983-1987. Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά αυτού, ήταν αναγκαία η θεμελίωση μιας αυτοδύναμης οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, με συνεχή διεύρυνση της εθνικής ικανότητας για ποιοτικά διευρυμένη παραγωγή, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομίες.

Βασικός στόχος του προγράμματος αποτέλεσε η περιφερειακή ανάπτυξη, με κύριες κατευθύνσεις τη δημογραφική ανασυγκρότηση της ελληνικής περιφέρειας, την προστασία και αξιοποίηση των πλουτοπαραγωγικών πηγών της, την κοινωνική και πολιτιστική αναβάθμισή της, την προστασία του περιβάλλοντος.

Όσον αφορά τον πολιτιστικό τομέα, το πενταετές αυτό πρόγραμμα είχε ως στόχους της πολιτιστικής πολιτικής για τη χώρα:

1. Την καλλιέργεια και διεθνή προβολή του ελληνικού πολιτισμού
2. Την αποτελεσματική προστασία της εθνικής πολιτιστικής κληρονομιάς
3. Την ισότιμη διάδοση και αύξηση των ευκαιριών απόλαυσης των πολιτιστικών αγαθών
4. Τη στήριξη και διάδοση της σύγχρονης καλλιτεχνικής και πνευματικής δημιουργίας και την εξασφάλιση συνθηκών που θα επέτρεπαν την ανάπτυξη ατομικών δημιουργικών ικανοτήτων στον πολιτιστικό τομέα.

Το πενταετές πρόγραμμα προήλθε από την ενδυνάμωση του πολιτιστικού κινήματος της εποχής εκείνης και με αυτό η πολιτεία ενίσχυσε αυτό το κίνημα με θεσμική κατοχύρωση και με τη δημιουργία υλικοτεχνικής υποδομής.

Το πενταετές πρόγραμμα 1988-1992 είχε τους ίδιους στόχους με το προηγούμενο, νέο του όμως στοιχείο αποτελεί η επίκληση στην ιδιωτική πρωτοβουλία για τη χορηγία της στην πολιτιστική ανάπτυξη με αντάλλαγμα φορολογικές απαλλαγές.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Ο θεσμός των προγραμματικών συμβάσεων καθιερώθηκε με το Άρθρο 1 του Ν.1416/84 και δίνει τη δυνατότητα στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με φορείς του δημοσίου τομέα, με σκοπό τη μελέτη και εκτέλεση ολοκληρωμένων τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων.

Το υπουργείο πολιτισμού άρχισε να ενεργοποιεί τις σχετικές διατάξεις του παραπάνω νόμου ήδη από το 1985. Ενδεικτικά να αναφέρουμε τις προγραμματικές συμβάσεις μεταξύ υπουργείου και Ο.Τ.Α. για την εφαρμογή ολοκληρωμένων προγραμμάτων πολιτιστικής ανάπτυξης στην Καλαμάτα, το Βόλο, την Αλεξανδρούπολη κ.α., καθώς και προγραμματικές συμβάσεις για διαμόρφωση και ανάδειξη αρχαιολογικών χώρων της Ρόδου, της Σάμου κ.α. Στις συμβάσεις αυτές ορίζονται τα συγκεκριμένα έργα, οι πηγές χρηματοδότησης, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμβαλλόμενων (υπουργείο και Ο.Τ.Α.), το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής κ.α.

Οι συμβάσεις αυτές θεωρούνται ως ένα από τα σημαντικότερα μέσα για την επιτάχυνση του ρυθμού της πολιτιστικής ανάπτυξης και, γενικότερα, για την αναβάθμιση του ρόλου της τοπικής αυτοδιοίκησης αλλά και των περιφερειών στην αναπτυξιακή διαδικασία.

Ο θεσμός των προγραμματικών συμβάσεων είναι ίσως το σημαντικότερο έργο θεσμικής υποδομής για την τοπική αυτοδιοίκηση γενικά και τον πολιτισμό ειδικότερα. Δοκιμάστηκε με θετικά αποτελέσματα στην πρώτη περίοδο της ζωής του, έχει όμως και τεράστια αποθέματα περαιτέρω αξιοποίησης για ουσιαστική πολιτιστική παρέμβαση, για έργα υλικοτεχνικής υποδομής, για συμμετοχικές διαδικασίες και πνευματική ζωή και δημιουργία. Η νομοθεσία για τις προγραμματικές συμβάσεις αποτελεί για την τοπική αυτοδιοίκηση επένδυση με πολλαπλή σημασία: οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική.

1.9 Ο ΠΡΟΩΘΗΤΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ – Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η τοπική αυτοδιοίκηση είναι ο φυσικός υποδοχέας των πολιτιστικών δραστηριοτήτων μιας εξελισσόμενης κοινωνίας, που δεν περιορίζεται στα στενά εδαφικά όρια μιας περιοχής αλλά εκτείνεται στην ακτίνα πολιτιστικής επιρροής προς και από έξω.

Η τοπική αυτοδιοίκηση από τη φύση της βρίσκεται πολύ πιο κοντά στη λαϊκή βάση, γι' αυτό και είναι ο καταλληλότερος φορέας άσκησης πολιτιστικής πολιτικής. Συνδέεται με την κοινωνία, ακούει τις ανάγκες της και μπορεί και εκφράζει τις αγωνίες της. Η πολιτική δράση μαζί με τους κανόνες, τους θεσμούς, τα πλαίσια και τους πόρους αποτελεί υπόθεση της τοπικής κοινωνίας, με πρωταρχικό μέλημα την ενεργοποίηση και συμμετοχή του πολίτη.

Οι δήμοι και οι κοινότητες, ως πρωτοβάθμιες μορφές δημοκρατίας και γνήσιοι εκφραστές της λαϊκής παράδοσης, μπορούν να διαδραματίσουν πρωταρχικό ρόλο στη σύνθεση των πολιτισμών, στην προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, στη διατήρηση και προβολή των τοπικών ιδιαιτεροτήτων, αλλά και στη σύνδεση της πόλης με άλλους πολιτισμούς.

Βασικός ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι η δημιουργία υποδομής για την παραγωγή του πολιτιστικού προϊόντος και η ισόρροπη χωροταξική κατανομή της στο πλαίσιο της πόλης. Εντάσσει, λοιπόν, σήμερα στους βραχυχρόνιους και μακροπρόθεσμους σχεδιασμούς της, στα προγράμματα και στους προϋπολογισμούς της τον πολιτισμό και τους δημιουργούς του. Έχει δημιουργηθεί και συνεχίζει να δημιουργείται μια αξιόλογη υποδομή, που αντικατοπτρίζεται από τη σημαντική συμμετοχή κυρίως των νέων στην πολιτιστική δραστηριότητα και δράση που δεν περιορίζεται πια μόνο σε επετειακές εκδηλώσεις και φεστιβάλ, αλλά αποκτά μονιμότερο χαρακτήρα και αρχίζει από την παιδική ηλικία σε όλες τις μορφές της δημιουργίας (θέατρο, εικαστικά, χορός κ.α.).

Ο ρόλος, λοιπόν, της τοπικής αυτοδιοίκησης στον πολιτιστικό τομέα είναι, όπως αντιλαμβανόμαστε, σημαντικός και πολυδιάστατος. Μπορεί να γίνει ο πυρήνας, ο οποίος θα συσπειρώσει και θα εμπνεύσει τις προσπάθειες της τοπικής κοινωνίας για ουσιαστική και ολοκληρωμένη πολιτιστική ανάπτυξη.

Ο θεσμός των Δ.Ε.Π.Α. εμφανίστηκε τη δεκαετία του 1980. Η πρώτη επιχείρηση πολιτιστικής ανάπτυξης ήταν αυτή της Καλαμάτας. Η νομική τους μορφή είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, το οποίο διέπεται από τις διατάξεις των Άρθρων 205-225 του νόμου Ν.1065/80 του δημοτικού και κοινοτικού κώδικα, όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με τις διατάξεις των Άρθρων 28, 35-39, 42 και 46 του Ν.1416/84.

Οι Δ.Ε.Π.Α. προκειμένου να έχουν ευελιξία, εκτός του αυστηρού πλαισίου του δημοσίου λογιστικού, είναι Ν.Π.Ι.Δ. Σκοποί των επιχειρήσεων αυτών είναι:

1. Η εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου προγράμματος πολιτιστικής ανάπτυξης της πόλης και της ευρύτερης περιοχής, με ειδικότερους στόχους τη δημιουργία της απαραίτητης πολιτιστικής υποδομής, τη διάδοση και ανάπτυξη της καλλιτεχνικής παιδείας, τη στήριξη και διάδοση της σύγχρονης καλλιτεχνικής και πνευματικής δημιουργίας και την εξασφάλιση των συνθηκών που θα επιτρέψουν την άσκηση και ανάπτυξη των ατομικών δημιουργικών ικανοτήτων στο χορό, τη μουσική και τις εικαστικές τέχνες.

2. Η προβολή, ανάπτυξη και διάδοση των τεχνών αυτών και η ανάπτυξη της συνεργασίας με τους πολιτιστικούς φορείς και το ερασιτεχνικό κίνημα της κάθε πόλης για την ενίσχυση της ερασιτεχνικής δημιουργίας και τη διεύρυνση των πρωτοβουλιών και των παρεμβάσεων τους.
3. Η κατασκευή και διαχείριση χώρων κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών και λοιπών υπηρεσιών, καθώς και η πραγματοποίηση επενδύσεων για την ευρύτερη ανάπτυξη της περιοχής.

Με τις προγραμματικές συμβάσεις καθορίζεται ένα μακροχρόνιο πλαίσιο συμφωνίας μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών και προσδιορίζονται οι τρόποι και οι διαδικασίες υλοποίησης αυτής της συμφωνίας, για την ουσιαστική και ολοκληρωμένη πολιτιστική ανάπτυξη της πόλης και της ευρύτερης περιοχής.

Με τους πολιτιστικούς θεσμούς που συγκροτούνται με τη σύμβαση αυτή αναπτύσσονται δραστηριότητες σε τρεις αλληλένδετους τομείς:

1. Στον τομέα της εκπαίδευσης
2. Στον τομέα της επιμόρφωσης και
3. Στον τομέα της ψυχαγωγίας.

Το 1995 υπογράφηκαν νέες προγραμματικές συμβάσεις. Βασικές επιδιώξεις αυτού του προγράμματος είναι η αναγωγή των πολιτιστικών, πνευματικών και καλλιτεχνικών αγαθών σε οργανικά στοιχεία της καθημερινής ζωής και η ενεργητική και συνειδητή συμμετοχή των πολιτών στην πολιτιστική ζωή του τόπου.

Οι ειδικότεροι στόχοι του προγράμματος είναι:

1. Η δημιουργία της απαραίτητης πολιτιστικής υποδομής
2. Η διάδοση και ανάπτυξη της καλλιτεχνικής παιδείας στους τομείς της μουσικής, του χορού, του κινηματογράφου και των εικαστικών τεχνών.
3. Η στήριξη και διάδοση της σύγχρονης καλλιτεχνικής και πνευματικής δημιουργίας και η εξασφάλιση των συνθηκών που θα επιτρέψουν την άσκηση και ανάπτυξη των ατομικών δημιουργικών ικανοτήτων στους αντίστοιχους τομείς.
4. Η προβολή, ανάπτυξη και διάδοση αυτών των τεχνών με τη διοργάνωση, παραγωγή και παρουσίαση πολιτιστικών εκδηλώσεων, καθώς και άλλων επιμορφωτικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων.
5. Η ενίσχυση της τοπικής πνευματικής ζωής, του διαλόγου και της κριτικής σκέψης. Η προσπάθεια αποκατάστασης του λόγου στην εποχή της «εικονολατρίας».
6. Η δημιουργία νέας αναγκαίας υποδομής και η περαιτέρω ανάπτυξη της ήδη υπάρχουσας για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και τη δημιουργική απασχόληση του ελεύθερου χρόνου των κατοίκων της κάθε πόλης και ιδιαίτερα των νέων.

7. Η ανάπτυξη της συνεργασίας με τους πολιτιστικούς φορείς και τα ερασιτεχνικά συγκροτήματα κάθε πόλης και της ευρύτερης περιοχής και η παροχή με κάθε δυνατό τρόπο ηθικής και υλικής βοήθειας και τεχνικής υποστήριξης προς τους πολιτιστικούς φορείς της κάθε πόλης και της ευρύτερης περιοχής, με στόχο την ενίσχυση της ερασιτεχνικής δημιουργίας και τη διεύρυνση του πεδίου των πρωτοβουλιών και των παρεμβάσεών τους.

Το οργανωτικό πλαίσιο των Δ.Ε.Π.Α. συνίσταται από ένα Διοικητικό Συμβούλιο, στο οποίο η πολιτική εξουσία της πόλης είναι η μειοψηφία (τρία μέλη από το Δ.Σ.) και η μεγάλη πλειοψηφία ανήκει στους πολιτιστικούς φορείς. Υπάρχουν πολιτιστικοί φορείς που έχουν σχέση με τη μουσική, τον κινηματογράφο κ.α. Όλες αυτές οι πολιτιστικές δυνάμεις συμμετέχουν στη διοίκηση αυτού του οργανισμού μαζί με τη δημοτική αρχή. Η ζωντανή παρουσία των δυνάμεων της πόλης μέσα στο Δ.Σ. της κάθε Δ.Ε.Π.Α., αλλά ταυτόχρονα και η σύμπλευση της προσπάθειας του δήμου με το ερασιτεχνικό κίνημα της πόλης, δυστυχώς έχουν μείνει μέχρι σήμερα στα χαρτιά μόνο, τουλάχιστον στο επίπεδο λήψης αποφάσεων και χάραξης στρατηγικού σχεδιασμού.

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ – ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

Τις δεκαετίες του 1980 και του 1990 παρατηρήθηκαν έξαρση πολιτιστικών εκδηλώσεων και σημαντική αύξηση των πολιτιστικών συλλόγων, σωματείων και πνευματικών κέντρων σε όλη την Ελλάδα. Ωστόσο, οι κρατικές δαπάνες για τον πολιτισμό παρέμειναν σε χαμηλά επίπεδα και απορροφούνταν κυρίως από συλλόγους της Αττικής. Η έλλειψη των απαιτούμενων πόρων αποτελεί χρόνιο πρόβλημα του υπουργείου πολιτισμού και βασική αδυναμία εξέλιξης του πολιτιστικού τομέα, με συνέπεια την καθυστέρηση σημαντικών πρωτοβουλιών και ενεργειών.

Το κράτος, έχοντας ως στόχο τη μεταφορά αρμοδιοτήτων και πόρων στην περιφέρεια, ψήφισε το 1986 Προεδρικό Διάταγμα (347/86), που αφορούσε τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στις νομαρχίες και τις περιφέρειες, κυρίως επιχορηγήσεων σε πολιτιστικούς συλλόγους.

Με αποφάσεις του υπουργού πολιτισμού μπορούν να επιχορηγούνται από κάθε είδους πιστώσεις νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου με κοινωφελείς ή πολιτιστικούς σκοπούς και ιδίως εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα, Ο.Τ.Α., ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, πολιτιστικοί σύλλογοι, οπουδήποτε και αν έχουν την έδρα τους, ιδίως στην περίπτωση που αναπτύσσουν σημαντική πολιτιστική δραστηριότητα η οποία χρήζει ενίσχυσης. Τα ίδια νομικά πρόσωπα μπορούν αν επιχορηγούνται από πιστώσεις του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων του υπουργείου πολιτισμού, για την ανάπτυξη της πολιτιστικής τους δραστηριότητας και την εκτέλεση έργων συντηρήσεως, στερεώσεως, αναστηλώσεως, αποκαταστάσεως, διαμορφώσεως χώρων και προστασίας των μνημείων της χώρας, υπό την προϋπόθεση ότι τα έργα εκτελούνται βάσει μελετών εγκεκριμένων από το υπουργείο πολιτισμού.⁷

Η χρηματοδότηση είναι το πιο κρίσιμο σημείο της πολιτικής για την ανάπτυξη του τομέα, διότι μεγάλο μέρος των πολιτιστικών δραστηριοτήτων δεν μπορεί να στηριχτεί στην αγορά των χρηστών και επομένως σε χρηματοδότηση από επιχειρηματίες ή τράπεζες. Και αυτό ήταν ανέκαθεν έτσι: οι πιο σύνθετες, περίπλοκες, νεωτεριστικές μορφές χρηματοδοτούνταν, σε βαθμό πολύ πέρα των προσωπικών αναγκών, από πηγές που είχαν αυτή τη δυνατότητα και προσφέρονταν κατόπιν δωρεάν για απόλαυση από τους σύγχρονους και τους μεταγενέστερους. Γι' αυτό και επικράτησε η εντύπωση ότι η τέχνη παράγεται και κυκλοφορεί με μηχανισμούς άλλους, εκτός της αγοράς. Στην πραγματικότητα, η τέχνη δεν παράγεται εκτός αγοράς, πολλές μορφές της όμως χρηματοδοτούνται από πηγές διαφορετικές από το σύνολο των χρηστών της, ενώ πολλοί χρήστες την απολαμβάνουν δωρεάν. Αν δεν υπήρχαν αυτοί οι χρηματοδότες, αυτές οι μορφές δεν θα υπήρχαν ή θα υπήρχαν σε πολύ μικρή έκταση.

Τέτοιες μορφές είναι εκείνες που:

1. Έχουν δημόσιο χαρακτήρα και επομένως αυτοί που απολαμβάνουν τα έργα δεν αναγκάζονται να συνεισφέρουν στο κόστος τους (δημόσια αγαθά).
2. Αφορούν κυρίως το μελλοντικό κοινό σε βάθος χρόνου, όπως η συλλογή και η διαφύλαξη πολιτιστικών στοιχείων του σήμερα για χρήση στο μέλλον (μελλοντικά αγαθά).

7. Ευγενία Μπιτσάκη – «Πολιτισμική διαχείριση και περιφερειακή ανάπτυξη». Σελ. 201.

3. Έχουν μεγάλο κίνδυνο ως προς την ποιότητα και τη διαχρονική σημασία τους, όπως οι πρωτοποριακές και πειραματικές μορφές (αβέβαια αγαθά).
4. Έχουν μεγάλο κόστος σε σχέση με το μέγεθος και τις εισοδηματικές δυνατότητες της τοπικής αγοράς (πολυσύνθετα αγαθά).
5. Απευθύνονται σε μικρό μέρος του κοινού λόγω ειδικών απαιτήσεων καλλιέργειας σε σχέση με το μέσο επίπεδο της τοπικής αγοράς (περίτεχνα αγαθά).
6. Τέλος, εκτιμώνται ως δημόσια ωφέλεια ή δημόσια επένδυση, δηλαδή έχουν σημαντικές αλλά διάχυτες εξωτερικές επιδράσεις για το παρόν και το μέλλον (δημόσιου ενδιαφέροντος).

Τέτοιες μορφές, για να υπάρξουν και να αναπτυχθούν, εξαρτώνται από πρόσθετη χρηματοδότηση, πέραν αυτής που προσφέρει η περιορισμένη αγορά. Οι πηγές που μπορούν να κινητοποιηθούν για το σκοπό αυτό μπορούν να καταταγούν σε πέντε μεγάλες κατηγορίες:

1. Στους συλλογικούς φορείς, δηλαδή κράτος, τοπική αυτοδιοίκηση, ιδρύματα, σύλλογο, που ενεργούν για λογαριασμό του κοινωνικού συνόλου και χρηματοδοτούν δραστηριότητες που κρίνουν ως κοινή ωφέλεια ή ως δημόσια επένδυση. Αυτοί μπορούν κατ' εξοχήν να αναλαμβάνουν τον κίνδυνο νεωτεριστικών και πειραματικών δραστηριοτήτων, ένα μικρό μόνο μέρος των οποίων θα αποδειχθεί σημαντικό σε μακροχρόνια προοπτική.
2. Στους φιλότεχνους, για τους οποίους η αξία ύπαρξης κληροδότησης της τέχνης είναι πολύ υψηλή και γι' αυτό χρηματοδοτούν δραστηριότητες αφιλοκερδώς, για λογαριασμό του συνόλου και των μελλουσών γενεών.
3. Στους δωρητές, ευεργέτες, που χρηματοδοτούν διάφορες δραστηριότητες κοινής ωφελείας και μπορούν να στηρίζουν οικονομικά και πολιτιστικές εκδηλώσεις, εφ' όσον πειστούν ότι αποτελούν κοινή ωφέλεια.
4. Σε αυτούς που εξυπηρετούνται από το δημόσιο χαρακτήρα που έχουν τα πολιτιστικά αγαθά, για την προώθηση δικών τους στόχων. Δεν είναι ανιδιοτελείς χρηματοδότες, αλλά το συμφέρον τους συμπίπτει με τη μεγάλη χωρική και χρονική απήχηση των πολιτιστικών προϊόντων, γι' αυτό και τα χρηματοδοτούν χωρίς να είναι οι ίδιοι χρήστες τους. Σε αυτή την κατηγορία υπάγονται η αγορά του διαφημιστικού χώρου και χρόνου, η επιχειρηματική χορηγία, η προώθηση μέσω της τέχνης πολιτικών, θρησκευτικών ή ιδεολογικών θέσεων, η επιδίωξη άλλων κοινωνικών σκοπών πέρα από την καθαρά πολιτιστική ανάπτυξη.

5. Τέλος, μια σημαντική κατηγορία χρηματοδοτών είναι οι ίδιοι οι δημιουργοί, όταν από εσωτερική παρόρμηση παράγουν χωρίς αμοιβή, όταν ετεροαπασχολούνται για βιοπορισμό και εργάζονται πρόσθετες ώρες για την τέχνη και όταν, τέλος, αναλαμβάνουν τον κίνδυνο να παράγουν έργο που η παρούσα αγορά δεν «σηκώνει», αφήνοντας έτσι σημαντικό έργο για τις επόμενες γενιές.

Κάθε μία από τις παραπάνω κατηγορίες, που είναι βέβαια θεωρητικές, γιατί τα συγκεκριμένα άτομα έχουν συνήθως μικτά κίνητρα και πολλαπλούς στόχους, κινητοποιείται με διαφορετικούς μηχανισμούς και ευνοεί διαφορετικό είδος δραστηριοτήτων. Όλες μαζί όμως μπορούν να συμπληρώσουν σε σημαντικό βαθμό τη χρηματοδότηση που προκύπτει από την αγορά.

2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Πάτρα είναι η τρίτη μεγαλύτερη πόλη της Ελλάδας και η πρωτεύουσα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Έχει διαγράψει μια μακρόχρονη πορεία η οποία διακρίνεται για τον πρωταγωνιστικό της ρόλο στα πολιτικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δρώμενα της χώρας. Σε αυτό συντελούν κάποια πλεονεκτήματα που προσδίδουν στη Πάτρα αναπτυξιακές προοπτικές τα οποία είναι:

1. Η λειτουργία της Πάτρας ως Μητροπολιτικού Κέντρου, πρωτεύουσα της Περιφέρειας.
2. Η γεωγραφική θέση της Πάτρας, που την καθιστά κύρια πύλη προς την Ευρώπη αλλά και μείζονα συγκοινωνιακό κόμβο. Ειδικότερα στα μεγάλα έργα υποδομής που υλοποιούνται στα πλαίσια του Β' Κ.Π.Σ. (Ζεύξη Ρίου – Αντιρρίου, Νέος Λιμένας Πατρών κλπ.) και όσα προγραμματίζονται για τα Γ' Κ.Π.Σ. (Ιονία Οδός, αναβάθμιση του οδικού άξονα και της σιδηροδρομικής γραμμής Κορίνθου – Πατρών κατοχυρώνουν την ήδη πλεονεκτική θέση της Πάτρας ως μείζονος κόμβου συνδυασμένων μεταφορών.
3. Η Πάτρα αποτελεί κέντρο ανάπτυξης υπηρεσιών στη Δυτική Ελλάδα αλλά και πόλο τεχνολογικής ανάπτυξης.
4. Η Πάτρα διαθέτει ικανοποιητικό αριθμό κτιριακών υποδομών υποδοχής πολιτιστικών δραστηριοτήτων όπως το θέατρο Απόλλων, το Αρχαίο Ωδείο, τη Δημοτική Πινακοθήκη, το Παλαιό Δημοτικό Νοσοκομείο, το Μπάρρυ, την Αγγλικανική Εκκλησία, το συνεδριακό κέντρο του Πανεπιστημίου Πατρών και ιδιωτικούς χώρους.
5. Η πόλη έχει αξιόλογη παράδοση στο πολιτιστικό γίνεσθαι της χώρας και της υπόλοιπης Ευρώπης όπως το Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας, το Καρναβάλι, οι Σολίστ της Πάτρας, η Ορχήστρα Νυκτών Εγχόρδων, η Ορχήστρα Νέων, το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Πάτρας, η Πάτρα – Πολιτιστική πρωτεύουσα 2006 και πολλά άλλα σχήματα.
6. Σημαντικό ρόλο στην πολιτιστική ανάπτυξη της πόλης μπορεί να παίξει το πανεπιστήμιο της Πάτρας.⁸

Ειδικότερα:

1. Οι φοιτητές, προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί όλων των ετών του Πανεπιστημίου μας έχουν την ευκαιρία να εκφραστούν πολιτιστικά από το 1981 στις πολιτιστικές Ομάδες Φοιτητών Πανεπιστημίου Πατρών – Π.Ο.Φ.Π.Π. μπορεί ο κάθε φοιτητής να παρακολουθήσει διάφορα μαθήματα πάνω στο αντικείμενο του τμήματος ή των τμημάτων που επιθυμεί να παρακολουθήσει. Επίσης έχει τη δυνατότητα να πάρει μέρος σε εκδηλώσεις, παραστάσεις, εκθέσεις πολιτικού χαρακτήρα καθώς και σε επιμορφωτικά σεμινάρια εντός και εκτός Πατρών. Στις ομάδες λειτουργούν: σκοτεινός θάλαμος, μουσικό studio, αίθουσα χορού – θεάτρου, αίθουσα προβολών, ατελιέ εικαστικών τεχνών καθώς και χώρος συναντήσεων.⁹
2. Πολύ σημαντικό είναι το γεγονός ότι ήταν πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης την περίοδο 2006 – 2007. Εκτός του ότι αποκόμισε πολλαπλά οφέλη, η συγκεκριμένη πράξη υποδηλώνει την αγάπη της Πάτρα για τον πολιτισμό.

9. www.upatras.gr

3. ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ Δ.Ε.Π.Α.Π.

Η σύσταση Δ.Ε.Π.Α.Π. «Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης Πάτρας» έγινε με απόφαση του νομάρχη Αχαΐας ως ίδιο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου το οποίο διέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 250 και 275 Π.Δ / τος / 323 / 89 (Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας).

Ο Νομάρχης Αχαΐας προέβη στη σύσταση της δημοτικής επιχείρησης λαμβάνοντας υπ' όψιν:

1. Τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 260 του Π.Δ. / τος 232 / 89 (Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας).
2. Την απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών με αριθμό 25027 / 9. 04. 1984 που δημοσιεύτηκε στο 244 / 19. 4. 1984 Φ.Ε.Κ. – Β.
3. Την απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Πατρέων του Νομού αρ. 75 / 90.
4. Το Π.Δ. / γμα 250 / 89 που δημοσιεύτηκε στο 118 Α / 10. 5. 89 Φ.Ε.Κ. «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων του Υπουργού Εσωτερικών στους Νομάρχες».
5. Το αριθ. 562 / 12. 02. 90 έγγραφο Δ / σης Περιφέρειας Ανάπτυξης Δυτικής Ελλάδος.

Η άνωθεν νομοθεσία ίδρυσης δημοσιεύτηκε στο Φ.Ε.Κ. Αρ. Α. 8095.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Σκοπός της επιχείρησης είναι η συντονισμένη παρέμβαση για το καθορισμό ενός μακροχρόνιου πλαισίου που αποσκοπεί στην ουσιαστική και ολοκληρωμένη πολιτιστική ανάπτυξη της Πάτρας και της ευρύτερης περιοχής.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΤΕΡΑ ΩΣ ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΟΙ ΕΞΗΣ:¹⁰

1. Η συνεργασία με Πολιτιστικούς – Κοινωνικούς φορείς και επιμελητήρια, βιοτεχνικά, εμπορικά, τεχνικά κλπ., η δημιουργία τράπεζας πληροφοριών με θέματα που αφορούν τη πολιτιστική δράση κι ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής.
2. Η δημιουργία και απόκτηση της αναγκαίας υποδομής, οργάνωσης και λειτουργίας των δραστηριοτήτων αυτών που απαιτείται για τη πολιτιστική, κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη του Δήμου Πατρέων.
3. Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση μελετών, ερευνών, δημοσκοπήσεων κλπ. για τους σκοπούς της επιχείρησης καθώς και η οργάνωση διεθνών ημερίδων και συμποσίων.
4. Να δημιουργεί να οργανώνει και να διαχειρίζεται οικονομικά βιβλιοθήκες, φιλαρμονικές, πινακοθήκες, θέατρα, μουσεία, ωδεία, μουσικούς ομίλους, πολιτιστικούς οργανισμούς κλπ.
5. Να κατασκευάζει, να διαχειρίζεται και να λειτουργεί πολιτιστικά και πνευματικά Κέντρα, κέντρα Νεότητας και λοιπούς χώρους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών.
6. Να διοργανώνει επιμορφωτικά σεμινάρια, προγράμματα κατάρτισης όπως: ημερίδες, σεμινάρια, συμπόσια, εκδηλώσεις καλλιτεχνικής – τεχνικής ενημέρωσης κλπ.
7. Να ιδρύει και να λειτουργεί σχολές καλλιτεχνικές γενικότερης παιδείας κι εργαστήριο εικαστικών τεχνών.
8. Να οργανώνει, να διαχειρίζεται και να εκμεταλλεύεται καλλιτεχνικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις.
9. Να κατασκευάζει, να διαχειρίζεται, να λειτουργεί και να εκμεταλλεύεται εγκαταστάσεις εστίασης και αναψυχής (αναψυκτήρια, καφετερίες, θέατρα, κινηματογράφους κλπ.)

10. Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Δ.Ε.Π.Α.Π.

- **ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ**

Διάρκεια της επιχείρησης

Η διάρκεια ισχύος της επιχείρησης είναι δέκα (10) χρόνια από τη δημοσίευση της απόφασης του Υπουργείου Εσωτερικών στην εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Έδρα της επιχείρησης

Έδρα της επιχείρησης είναι η Πάτρα του Νομού Αχαΐας.

Διάλυση της επιχείρησης

Η επιχείρηση διαλύεται:

1. Με απόφαση του Δημοτικού συμβουλίου, με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του κι απόφαση του Νομάρχη.
2. Όταν λήξει χωρίς να παραταθεί η διάρκεια της Επιχείρησης και
3. Σε περίπτωση πτώχευσης της Επιχείρησης.

Τη διάλυση της Επιχείρησης ακολουθεί η εκκαθάριση εκτός από τη περίπτωση της πτώχευσης, η εκκαθάριση γίνεται από εκκαθαριστές που ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Στην εκκαθάριση διεκπεραιώνονται οι εκκρεμείς υποθέσεις, εισπράττονται οι απαιτήσεις, ρευστοποιείται η περιουσία και πληρώνονται τα χρέη της επιχείρησης. Το υπόλοιπο περιέρχεται στο Δήμο.

- **ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ**

Η συγκρότηση, η λειτουργία και οι αρμοδιότητες των οργάνων διοίκησης, η οργάνωση, η λειτουργία, η διαχείριση και η εποπτεία της επιχείρησης διέπονται από τις σχετικές με τις δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις διατάξεις του Π.Δ. 323 / 1989 (Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας) του 1862 / 89 και την με αριθμό 25027 / 9. 4. 84 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών που δημοσιεύτηκε στο Φ.Ε.Κ. 244 / 19. 4. 84 τεύχος Β.

4. i) ΟΡΓΑΝΩΣΗ – ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΜΟΡΦΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΗΣ Δ.Ε.Π.Α.Π.

Η Επιχείρηση διοικείται από εντεκαμελές (11μελές) Διοικητικό Συμβούλιο τα μέλη του οποίου ορίζονται μαζί με τους αναπληρωτές τους από το Δημοτικό συμβούλιο του Δήμου Πατρέων.

Από τα μέλη αυτά έξι (6) είναι αιρετοί εκπρόσωποι του Δήμου, ένας εκπρόσωπος των εργαζομένων στην επιχείρηση και τα υπόλοιπα τέσσερα (4) μέλη είναι δημότες που έχουν πείρα ή γνώσεις με το αντικείμενο της Επιχείρησης.

Συμμετέχει με δικαίωμα ψήφου και ο έκαστος εκπρόσωπος του Υπουργείου όταν αυτό προκύπτει από προγραμματική σύμβαση.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΩΝ ΤΟΜΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Το προσωπικό της Δ.Ε.Π.Α.Π. εντάσσεται στις παρακάτω διοικητικές ενότητες που υπάγονται απευθείας στο Δ.Σ. της επιχείρησης.

1. Τομέας Διοίκησης.
2. Τομέας Παραγωγής Εκδηλώσεων
3. Τομέας Καρναβαλιού – Τεχνών.
4. Φεστιβάλ.
5. Τομέας Εικαστικών.
6. Τομέας Τεχνών.
7. Συμβούλιο Προγραμματισμού.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ανώτατο όργανο των επιχειρήσεων είναι το Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο διοικεί και διαχειρίζεται τις υποθέσεις που αφορούν την επιχείρηση και ιδιαίτερα:

1. Διορίζει και απολύει το υπαλληλικό και εργατοτεχνικό προσωπικό και αποφασίζει για όλες τις μεταβολές της υπηρεσιακής του κατάστασης.
2. Ψηφίζει τον προϋπολογισμό, εγκρίνει τον ισολογισμό και καταρτίζει την έκθεση πεπραγμένων στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης.
3. Καθορίζει τις τιμές και τους όρους για τη διάθεση των προϊόντων της επιχείρησης ή για τη χρήση των υπηρεσιών της.
4. Αποφασίζει για τον τρόπο ανάθεσης των μελετών, εκτέλεσης των έργων και διενέργειας των προμηθειών, αναθέτει τη σύνταξη των μελετών και την εκτέλεση των έργων και εγκρίνει τις μελέτες και τις προμήθειες.
5. Αποφασίζει την αγορά και τη μίσθωση ακινήτων και κινητών που είναι χρήσιμα στην επιχείρηση, και την εκποίηση και εκμίσθωση ακινήτων και κινητών που ανήκουν στην επιχείρηση.
6. Αποφασίζει την άσκηση και παραίτηση από οποιοδήποτε ένδικο μέσο ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου και διοικητικής αρχής, καθώς και τα σχετικά με δικαστικούς ή εξώδικους συμβιβασμούς.
7. Αποφασίζει τη σύναψη κάθε φύσης δανείων, και μπορεί για ασφάλειά τους να εκχωρεί το σύνολο ή μέρος από τις προσόδους της επιχείρησης, και αποφασίζει την παροχή δικαιωμάτων υποθήκης σε ακίνητά της.
8. Γνωμοδοτεί για όλα τα θέματα που αφορούν την επιχείρηση, εφόσον τα θέματα αυτά ανήκουν στην αποφασιστική αρμοδιότητα του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου.
9. Συζητά σε ειδική συνεδρίαση τις εισηγήσεις των καλλιτεχνικών διευθυντών και των υπεύθυνων των τμημάτων για το πλαίσιο δράσης του τμήματός τους. Σε αυτή τη συνεδρίαση συμμετέχουν οι καλλιτεχνικοί διευθυντές και οι υπεύθυνοι των τμημάτων. Με βάση τα συμπεράσματα των συζητήσεων, οι καλλιτεχνικοί διευθυντές και οι υπεύθυνοι των τμημάτων καταρτίζουν το αναλυτικό πρόγραμμα και τον προϋπολογισμό του τομέα τους που έρχεται για τελική έγκριση στο Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Α.Π.
10. Καθορίζει τις μηνιαίες αποδοχές του προέδρου, του γενικού Διευθυντή και όλων των εργαζομένων της επιχείρησης.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

1. Ο πρόεδρος έχει την ευθύνη σύγκλισης του Δ.Σ. των συνεδριάσεων του οποίου προεδρεύει.
2. Εκπροσωπεί την Επιχείρηση στα δικαστήρια και σε κάθε αρχή σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις σχετικές διατάξεις.
3. Υπογράφει τα συμβόλαια της Επιχείρησης.
4. Εισηγείται στο Δ.Σ. σχετικά με τη λήψη όλων των αποφάσεων, όπως τα ετήσια προγράμματα δράσης της Επιχείρησης, προγράμματα εκπαίδευσης, επιμόρφωσης επενδύσεων, λειτουργίας, εκδηλώσεων.
5. Έχει την ευθύνη και την αρμοδιότητα λήψης των αναγκαίων μέτρων και ανάληψη των απαραίτητων πρωτοβουλιών που προβλέπουν στον έγκαιρο παραγραμματισμό και την αποτελεσματική υλοποίηση των αποφάσεων του Δ.Σ.
6. Αναπληρώνεται των καθηκόντων του από τον Αντιπρόεδρο.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ

1. Μεριμνά για την με αποδοτικό τρόπο εκτέλεση των κάθε φύσης αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, παρακολουθώντας και συντονίζοντας τις εργασίες του συνόλου των υπηρεσιών της Επιχείρησης συνεπικουρώντας για τον σκοπό αυτό του Προέδρου του Δ.Σ.
2. Έχει την ευθύνη για την εύρυθμη και ομαλή λειτουργία της Επιχείρησης.
3. Εισηγείται γενικά στο Δ.Σ. για τη λήψη αποφάσεων σχετικών με τις αρμοδιότητες του όπως είναι η αναδιάρθρωση των υπηρεσιών της, η αναδιάταξη του προσωπικού της κλπ.
4. Διευθύνει το σύνολο των υπηρεσιών του Τομέα Διοίκησης.
5. Εποπτεύει τις υπηρεσίες των τομέων σε θέματα οργανωτικά λειτουργικά και προσωπικού.
6. Συνεργάζεται με τους υπεύθυνους των Τομέων της Επιχείρησης.
7. Φροντίζει για την σύνδεση όλων των υπηρεσιών του Τομέα που προΐσταται με τους υπόλοιπους τομείς, και τμήματα της Επιχείρησης.
8. Συνεργάζεται με τους καλλιτεχνικούς διευθυντές της επιχείρησης και με τον διευθυντή παραγωγής εκδηλώσεων σε οικονομικά και διοικητικά θέματα, στη σύνταξη των επί μέρους προϋπολογισμών και ετήσιων απολογισμών.
9. Συμμετέχει στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. χωρίς δικαίωμα ψήφου, εκτός και αν είναι μέλος του Δ.Σ.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

1. Το συμβούλιο Προγραμματισμού (Σ.Π.) αποτελεί συντονιστικό όργανο των τομέων και συμβουλευτικό όργανο του Δ.Σ. της επιχείρησης.
Στο Σ.Π. μετέχουν εκτός από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. ή τον αντιπρόεδρο αναπληρωτή του, οι Υπεύθυνοι των τομέων της Επιχείρησης και ο Γενικός Διευθυντής.
2. Τα κυριότερα θέματα που συζητούνται στο Σ.Π. είναι:
 - 2.1 Ο συντονισμός δράσης των τομέων της Δ.Ε.Π.Α.Π. όπου και όταν απαιτείται.
 - 2.2 Η επισήμανση των προβλημάτων στην πορεία των προγραμμάτων και προϋπολογισμών και η λήψη συντονιστικών μέτρων για την κανονική εκτέλεσή τους.
3. Το Σ.Π. συγκαλείται ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου ή όταν τούτο το ζητήσουν δύο από τα μέλη του.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

Ο Νομικός Σύμβουλος έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες:

1. Γνωμοδότηση και παροχή συμβουλών προς το Δ.Σ. ή τις υπηρεσίες της επιχείρησης.
2. Ενημέρωση των υπηρεσιών της επιχείρησης επί των διατάξεων της νομοθεσίας και της νομολογίας σε θέματα που τις αφορούν.
3. Νομική υποστήριξη κατά την κατάρτιση των κάθε είδους συμβάσεων, ιδιωτικών συμφωνητικών και διακηρύξεων.
4. Χειρισμός δικαστικών υποθέσεων ή διαφορών της επιχείρησης με τρίτους και υπεράσπιση των δικαιωμάτων και συμφερόντων της. Τέλος απαγορεύεται στο Νομικό Συμβούλιο της Δ.Ε.Π.Α.Π. ν' αναλαμβάνει υποθέσεις κατά της επιχείρησης.

Α) ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Ο Τομέας αποτελείται από τα εξής τμήματα:

- Τμήμα Διοικητικών Υποθέσεων.
- Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών.
- Γραμματεία – Διεκπεραίωση.
- Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών.
- Γραφείο Τύπου.
- Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων.

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Έχει την ευθύνη:

1. Της τήρησης και ενημέρωσης των καταστάσεων του απασχολούμενου προσωπικού.
2. Της τήρησης στοιχείων για την έκδοση της μισθοδοσίας προσωπικού και ενημέρωση του Λογιστηρίου.
3. Της τήρησης καρτελών και προγραμματισμό αδειών.
4. Της παρακολούθησης και επίλυσης θεμάτων που σχετίζονται με την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού (τακτικοί και έκτακτοι), σε συνεργασία με τον Πρόεδρο της Δ.Ε.Π.Α.Π. και τον Γενικό Διευθυντή.

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Υπεύθυνος του τμήματος είναι ο προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών που έχει την γενική ευθύνη για την λειτουργία τόσο του Λογιστηρίου όσο και του Ταμείου και του Γραφείου Προμηθειών.

Η επί μέρους διάρθρωση του τμήματος Οικονομικών Υπηρεσιών είναι:

Λογιστήριο

1. Το Λογιστήριο επιμελείται της εκκαθάρισης και εντολής πληρωμής κάθε δαπάνης της Επιχείρησης, εκδίδει τα σχετικά εντάλματα πληρωμών στο όνομα των δικαιούχων, καταχωρεί αυτά στα αντίστοιχα λογιστικά βιβλία και ελέγχει τη νομιμότητα της κάθε δαπάνης.
2. Συντάσσει σύμφωνα με τις αποφάσεις του Δ.Σ. τον προϋπολογισμό Εσόδων – Εξόδων και τις τροποποιήσεις αυτού και ενημερώνει για την πορεία εκτέλεσής του τα αρμόδια όργανα.
3. Επίσης συντάσσει τον ισολογισμό της χρήσης, τον απολογισμό Εσόδων – Εξόδων και όλες τις απαιτούμενες εκθέσεις.
4. Είναι αρμόδιο για την σύνταξη των μισθοδοτικών καταστάσεων του προσωπικού (θεωρεί κάθε φύσης μισθοδοτικά στοιχεία του προσωπικού) και φροντίζει για την εκκαθάριση μισθών και ημερομισθίων καθώς και επιδομάτων και προσαυξήσεων του προσωπικού που γίνονται σύμφωνα με τα παραστατικά στοιχεία που στέλνονται από τα άλλα Τμήματα.
5. Παρακολουθεί και ενεργεί τα δέοντα για την έγκαιρη εισροή των χρηματοδοτικών προγραμμάτων, των τραπεζικών και άλλων δανείων και λοιπών εσόδων της επιχείρησης. Τηρεί αρχείο όλων των παραστατικών εγγράφων και αποδεικτικών δαπανών.

Ταμείο

1. Ενεργεί όλες τις εισπράξεις και πληρωμές που βασίζονται σε νόμιμα δικαιολογητικά τα οποία διαβιβάζονται από το Λογιστήριο.
2. Εκδίδει τα αποδεικτικά παραλαβής, συγκεντρώνει και καταχωρεί στα σχετικά λογιστικά βιβλία τις εισπράξεις των εισπρακτέων εσόδων καθώς και των πληρωθέντων χρηματικών ενταλμάτων.
3. Φροντίζει για την απόδοση κρατήσεων που γίνονται υπέρ τρίτων μέσα στις νόμιμες προθεσμίες. Μέσα στο πρώτο δεκαήμερο κάθε μήνα συντάσσει και υποβάλλει στον Υπεύθυνο του Τομέα κατάσταση της γενικής δοσοληψίας του Ταμείου του προηγούμενου μήνα.

Γραφείο προμηθειών

1. Συντάσσει τις διακηρύξεις και τις συγγραφές υποχρεώσεων των διαφόρων δημοπρασιών, τηρεί το σχετικό αρχείο τους και διενεργεί κάθε πράξη που έχει σχέση με τις προμήθειες διαφόρων ειδών για τις ανάγκες της Δ.Ε.Π.Α.Π. ενώ έχει και την ευθύνη της διαχείρισης του υλικού.
2. Παρακολουθεί και καταγράφει το εισαγόμενο και το διατιθέμενο υλικό και εξακριβώνει το απομένον.
3. Τηρεί το γενικό βιβλίο αποθήκης, το βιβλίο διπλοτύπων αποδείξεων εισαγωγής και το βιβλίο διπλοτύπων αποδείξεων εξαγωγής.
4. Τέλος έχει την ευθύνη για την λειτουργία αποθήκης υλικού.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Το τμήμα έχει την ευθύνη:

1. Της εκπόνησης τεχνικών μελετών που αφορούν υλοποίηση των προγραμμάτων της Επιχείρησης.
2. Της επίβλεψης, εκτέλεσης και δημοπράτησης τεχνικών έργων που αναλαμβάνονται στα πλαίσια της Επιχείρησης.
3. Της φροντίδας για την καλή λειτουργία και συντήρησης των κτιρίων, των λοιπών χώρων και του εξοπλισμού της Επιχείρησης.
4. Της κατασκευής και γενικά της κάλυψης της απαραίτητης υλικοτεχνικής υποδομής καθώς και των λοιπών διαμορφώσεων που απαιτούνται για τις διάφορες εκδηλώσεις της.
5. Ειδικότερα για την κάθε μορφής τεχνική υποστήριξη των εκδηλώσεων του Φεστιβάλ και του Καρναβαλιού.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Εκτός του γραφείου Πατρών θα υπάρχει παράρτημα του Γραφείου και στην Αθήνα.

Αρμοδιότητες του Γραφείου είναι:

1. Η ενημέρωση του κοινού πάνω στις εκδηλώσεις της Δ.Ε.Π.Α.Π. και η προβολή τους με κάθε πρόσφορο μέσο.
2. Η σύνταξη και έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων για τον τύπο, η παρακολούθηση του ημερήσιου και περιοδικού τύπου.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Το Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων είναι αρμόδιο:

1. Για την διοργάνωση συνεδρίων, συσκέψεων και δημοσίων συζητήσεων.
2. Για την υποδοχή, παραμονή και φιλοξενία των συμμετεχόντων στις εκδηλώσεις της Δ.Ε.Π.Α.Π. και των προσκεκλημένων.
3. Για την επιμέλεια και διακίνηση των εντύπων.
4. Για την τήρηση του πρωτοκόλλου στις Δημόσιες Εκδηλώσεις.
5. Για την προβολή των εκδηλώσεων της Επιχείρησης με κάθε πρόσφορο μέσο.

Β) ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Ο τομέας αυτός ασχολείται με την παραγωγή και διεκπεραίωση όλων των εκδηλώσεων είτε αυτών που αποφασίζονται από το Δ.Σ. της επιχείρησης κυρίως όμως επικουρεί τους καλλιτεχνικούς διευθυντές για την οργάνωση των εκδηλώσεων του Καρναβαλιού και του Φεστιβάλ.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

1. Συνδράμει τους καλλιτεχνικούς διευθυντές του Καρναβαλιού και του Φεστιβάλ στην κατάρτιση του ετήσιου αλλά και των μεσοπρόθεσμων προγραμμάτων και έχει την ευθύνη για την διοργάνωση όλων των εκδηλώσεων που του ανατίθενται από το Πρόεδρο της Δ.Ε.Π.Α.Π.
2. Έχει την ευθύνη για τον προγραμματισμό όλων των αναγκαίων για την λειτουργία των εκδηλώσεων προμηθειών σε συνεργασία με τους Καλλιτεχνικούς Διευθυντές και το Οικονομικό τμήμα.
3. Έχει την ευθύνη Οργάνωσης όλων των θεμάτων ταξιδιών, υποδοχής, παραμονής και φιλοξενίας όλων των συμμετεχόντων στις εκδηλώσεις της επιχείρησης καλλιτεχνών και φορέων, σε συνεργασία με το γραφείο Δημοσίων Σχέσεων.
4. Έχει την ευθύνη για την πιστή εφαρμογή και εκτέλεση των αποφάσεων των επιτροπών των λοιπών εκδηλώσεων.

5. Προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για τη σύναψη συμφωνιών με καλλιτέχνες και συγκροτήματα του Φεστιβάλ και των λοιπών εκδηλώσεων και συνυπογράφει τα προσχέδια των συμβολαίων. Τα οριστικά συμβόλαια υπογράφονται από τον Πρόεδρο της Δ.Ε.Π.Α.Π. και τον αρμόδιο Καλλιτεχνικό Διευθυντή κάθε τομέα.
6. Παρακολουθεί την τήρηση του συνολικού ύψους του προϋπολογισμού των εκδηλώσεων.
7. Συνδράμει τους καλλιτεχνικούς διευθυντές και τον Γενικό Διευθυντή της Δ.Ε.Π.Α.Π. στη σύνταξη των προϋπολογισμών των εκδηλώσεων της επιχείρησης, του Φεστιβάλ και του Καρναβαλιού.

Γ) ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ – ΤΕΧΝΕΣ

Την ευθύνη διενέργειας του Καρναβαλιού έχει η επιχείρηση, ο Καλλιτεχνικός – Οργανωτικός Διευθυντής που επιλέγεται από το Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Α.Π. και η επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Α.Π.

Η ΚΑΡΝΑΒΑΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

1. Είναι δεκαπενταμελής και συγκροτείται με απόφαση του Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Α.Π. ύστερα από εγγραφή εκδήλωση ενδιαφέροντος. Αποτελείται από 10 συμπολίτες με αποδεδειγμένη εμπειρία και συμμετοχή στο Καρναβάλι που παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε εθελοντική βάση.
2. Στη σύνθεσή της εκπροσωπείται ο Δήμος Πατρέων με τον Πρόεδρο της Δ.Ε.Π.Α.Π. και ένα μέλος του Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Α.Π., ο Καλλιτεχνικός – Οργανωτικός Διευθυντής του Καρναβαλιού και ο Διευθυντής Παραγωγής Εκδηλώσεων της Δ.Ε.Π.Α.Π.
3. Καθήκοντα Προέδρου ασκεί ο εκάστοτε Πρόεδρος της Δ.Ε.Π.Α.Π. ή ο από αυτόν οριζόμενος σαν αναπληρωτής του. Σε περίπτωση ισοψηφίας η γνώμη του Προέδρου υπερισχύει. Εκλέγεται ανά έτος και η θητεία του είναι από 1 Απριλίου έως και 31 Μαρτίου κάθε έτους.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

1. Διαμορφώνει το πρόγραμμα των καρναβαλικών εκδηλώσεων, μέσα στα πλαίσια του προϋπολογισμού που έχει ψηφιστεί από το Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Α.Π. μετά από εισήγηση του Καλλιτεχνικού – Οργανωτικού Διευθυντή.
2. Διαμορφώνει από κοινού με τον Καλλιτεχνικό – Οργανωτικό Διευθυντή το γενικότερο προγραμματισμό του Καρναβαλιού με βάσει τον αρχικό προγραμματισμό και προϋπολογισμό του Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Α.Π. και σύμφωνα με το πνεύμα της ιστορικής διαδρομής του θεσμού.
3. Εισηγείται για ζητήματα που αφορούν την ευρύτερη ανάπτυξή του, της συμπλήρωσης της υποδομής του, την διεύρυνση των δημόσιων και διεθνών σχέσεών του.
4. Θέτει σε λειτουργία ομάδες εργασίας από εθελοντές δημότες που συνεπικουρούν και συνδράμουν στο έργο της.
5. Ορίζει τα προσόντα και επιλέγει Κριτικές Επιτροπές.
6. Καθορίζει τους κανόνες βράβευσης των πληρωμάτων, των εκδηλώσεων, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις συμμετοχής στο Παιχνίδι του Κρυμμένου Θησαυρού, στις παρελάσεις και στις γενικότερες καρναβαλικές εκδηλώσεις.

Ο ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ – ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

1. Εισηγείται στο Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Α.Π. τον προϋπολογισμό και απολογισμό των εκδηλώσεων που καταρτίζει από κοινού με τον Γενικό Διευθυντή της Δ.Ε.Π.Α.Π. και τον Διευθυντή παραγωγής εκδηλώσεων, στο πλαίσιο του ετήσιου προγραμματισμού που έχει εγκριθεί από το Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Α.Π.
2. Εισηγείται στην Καρναβαλική Επιτροπή το πρόγραμμα των καρναβαλικών Εκδηλώσεων και έχει την ευθύνη για την Διοικητική και την Οικονομική Λειτουργία του Καρναβαλιού.
3. Εκπροσωπεί με τον Πρόεδρο της Δ.Ε.Π.Α.Π. τον Θεσμό και την ευθύνη για τις δημόσιες και διεθνείς του σχέσεις.
4. Έχει την καλλιτεχνική επιμέλεια για την διακόσμηση της πόλης και συνεργάζεται για το σκοπό αυτό με τα αρμόδια συνεργία ηλεκτροφωτισμού και καρναβαλικών κατασκευών.

5. Προϊσταται του καρναβαλικού συνεργείου και έχει την ευθύνη για την σωστή υλοποίηση των καρναβαλικών κατασκευών που έχουν επιλεγεί.
6. Φροντίζει από κοινού με τον Γενικό Διευθυντή της Δ.Ε.Π.Α.Π. και τον Διευθυντή των Καλλιτεχνικών Εκδηλώσεων, ώστε ο προϋπολογισμός του Καρναβαλιού να κινείται στα πλαίσια των χρηματοδοτήσεων που εξασφαλίζει το ίδιο το Καρναβάλι.
7. Σε ό,τι αφορά τα ζητήματα της καλλιτεχνικής πλευράς του Καρναβαλιού, (ΤΕΧΝΕΣ) συνεργάζεται με τους υπευθύνους των αναλόγων τομέων ή τις επιτροπές της Δ.Ε.Π.Α.Π. και συναποφασίζει με αυτούς για τις καθαρά καλλιτεχνικές εκδηλώσεις.
8. Εισηγείται στο Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Α.Π. για την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού και την ανάθεση έργου σε εξειδικευμένους συνεργάτες για την παραγωγή και υλοποίηση των εκδηλώσεων.
9. Έχει την ευθύνη του γραφείου Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων σε ό,τι αφορά το θεσμό «Καρναβάλι – Τέχνες».

ΚΑΡΝΑΒΑΛΙΚΟ ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ

1. Το καρναβαλικό συνεργείο ασχολείται με τη δημιουργία καρναβαλικών και άλλων καλλιτεχνικών κατασκευών. Κατά κύριο λόγο δραστηριοποιείται στο πλαίσιο του θεσμού «ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ – ΤΕΧΝΕΣ». Κατασκευάζει επίσης οποιαδήποτε καλλιτεχνική κατασκευή απαιτούν οι εκδηλώσεις των άλλων τομέων της Δ.Ε.Π.Α.Π. και του Δήμου Πατρέων.
2. Για το δημιουργικό των αρμάτων προκηρύσσεται πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, στην οποία μπορούν να συμμετέχουν και οι εργαζόμενοι στο καρναβαλικό συνεργείο.
3. Η επιλογή των σχεδίων – ιδεών και του διακόσμου, γίνεται από πέντε μέλη επιτροπή στην οποία συμμετέχουν ο Πρόεδρος της Δ.Ε.Π.Α.Π., ο Καλλιτεχνικός Διευθυντής, δύο μέλη της Καρναβαλικής Επιτροπής και ένα μέλος της επιτροπής εικαστικών της Δ.Ε.Π.Α.Π.

Δ) ΤΟΜΕΑΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Την ευθύνη διενέργειας του Φεστιβάλ έχει το Δ.Σ της Δ.Ε.Π.Α.Π. και ο Καλλιτεχνικός Διευθυντής που ορίζεται από το Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Α.Π.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ

1. Έχει τη γενική καλλιτεχνική διεύθυνση του Φεστιβάλ και ορίζεται με απόφαση του Δ.Σ. Η θητεία του είναι διετής με δυνατότητα καταγγελίας από κάθε μέρος χωρίς συνέπεια μετά την πάροδο του πρώτου έτους.
2. Προτείνει την ίδια περίοδο το θέμα του Φεστιβάλ.
3. Καθορίζει σε συνεργασία με τον Γενικό Διευθυντή της Δ.Ε.Π.Α.Π. τις τιμές των εισιτηρίων και τον αριθμό των προσκλήσεων που θα εκδίδονται σε κάθε εκδήλωση
4. Έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα για την διαμόρφωση του προγράμματος του Φεστιβάλ, τους χώρους των εκδηλώσεων, και αποφασίζει για πιθανή διαμόρφωσή τους στα πλαίσια του προϋπολογισμού πάντα.
5. Ο καλλιτεχνικός διευθυντής και ο πρόεδρος της Δ.Ε.Π.Α.Π. εκπροσωπούν το Φεστιβάλ και έχουν την ευθύνη για τις δημόσιες και διεθνείς σχέσεις τους.
6. Σε ό,τι αφορά τα ζητήματα της καλλιτεχνικής πλευράς του Φεστιβάλ (εκδηλώσεις, έντυπο υλικό, γενικότερα προς τα έξω εμφάνιση) έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα και ευθύνη.
7. Εισηγείται σε συνεργασία με τον διευθυντή εκδηλώσεων στο Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Α.Π. για την πρόσληψη έκτατου προσωπικού και την ανάθεση έργου σε εξειδικευμένους συνεργάτες για την παραγωγή και υλοποίηση των εκδηλώσεων κατά την περίοδο του Φεστιβάλ.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

1. Με πρωτοβουλία του προέδρου της Δ.Ε.Π.Α.Π. και του Καλλιτεχνικού Διευθυντή, κατ' έτος, μπορεί να συσταθεί 7μελής ή 9μελής επιτροπή πολιτών στήριξης του Φεστιβάλ από προσωπικότητες των γραμμάτων και της τέχνης, πνευματικούς ανθρώπους και παράγοντες της πόλης που μπορούν να έχουν άποψη και γνώση για την λειτουργία ενός τέτοιου θεσμού.
2. Έχει καθαρά συμβουλευτικό χαρακτήρα. Συμβάλλει στην προβολή και χρηματοδότηση του Φεστιβάλ και αναπτύσσει όλες εκείνες τις δραστηριότητες και επαφές για την επίτευξη του σκοπού αυτού, σε συνεργασία με τον Καλλιτεχνικό Διευθυντή και τον Πρόεδρο της Δ.Ε.Π.Α.Π.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΩΝ ΤΩΝ ΤΟΜΕΩΝ

1. Φροντίζει για την παραλαβή, χαρακτηρισμό και συσχέτιση όλων των εισερχομένων εγγράφων, που αφορούν τον Τομέα, την τήρηση του πρωτοκόλλου, καθώς και την τήρηση των πρωτοτύπων στο αρχείο.
 2. Διεκπεραιώνει την αλληλογραφία των εγγράφων.
 3. Επικουρεί τον υπεύθυνο του Τομέα στα καθημερινά προβλήματα που προκύπτουν από την λειτουργία του.
 4. Διατυπώνει και δακτυλογραφεί κάθε έγγραφο ελληνικό ή ξενόγλωσσο, που αφορά τμήματα και γενικά τον τομέα.
 5. Έχει την ευθύνη της μεταφοράς και διανομής της αλληλογραφίας και τη διακίνηση στα τμήματα του Τομέα αλλά και στους άλλους τομείς και υπηρεσίες της Επιχείρησης.
- Όσον αφορά τις αρμοδιότητες της γραμματείας – διεύθυνσης, πέρα των άνωθεν αρμοδιοτήτων, έχει επιπλέον την ευθύνη να:
1. Φροντίζει για την σύνταξη και κοινοποίηση της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων του Δ.Σ.
 2. Τηρεί τα πρακτικά των αποφάσεων του Δ.Σ. και υποβάλλει αντίγραφα αυτών στην αρμόδια για έγκριση ή ενημέρωση δημοτική αρχή και στα αρμόδια τμήματα.
 3. Διεκπεραιώνει κάθε εργασία που ανατίθεται σ' αυτήν από το Δ.Σ. ή τον Πρόεδρο συνεργαζόμενη για τον σκοπό αυτό με όλους τους τομείς και τμήματα της επιχείρησης.
 4. Τηρεί το αρχείο του Δ.Σ. και διεκπεραιώνει την αλληλογραφία του.

ii) ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ – ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Η διάρθρωση του υπάρχοντος προσωπικού κατά θέση εργασίας και κατά τομέα έχει ως εξής:

ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ (1)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

Γραμματείς (2)

ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Γενικός Διευθυντής (1)

1. ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Προϊστάμενος (1)
Λογιστήριο μισθοδοσίας (5)
Ταμίες (2)
Προμήθειες Διαχείριση (2)
Αποθηκάριος (1)
Βοηθοί Αποθηκάριου (2)

2. ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Προϊστάμενος (1)
Διοικητικοί Υπάλληλοι (2)
Καθαρίστριες (10)
Προμήθειες Διαχείριση (2)
Φύλακες επιστάτες (8)
Κλητήρες, Γενικών καθηκόντων (6)

3. ΤΜΗΜΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ

Προϊστάμενος
Διοικητικοί Υπάλληλοι (4)
Τηλεφωνητές (4)

4. ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Προϊστάμενος (1)
Εργοδηγός (1)
Ηλεκτρολόγοι (2)
Ηχητικός (1)
Βοηθοί ηχητικού (2)

Συντηρητές κτιρίων (2)
Εργάτες (4)

5. ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Προϊστάμενος Δημοσιογράφος (1)
Δημοσιογράφοι (2)
Διοικητικός Υπάλληλος (1)

6. ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ – ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ

Προϊστάμενος (1)
Γραμματέας (3)
Διοικητικοί Υπάλληλοι (2)
Γραφίστες (2)

ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Διευθυντής (1)
Γραμματεία (2)
Καθαρίστριες (2)
Φύλακες επιστάτες (1)
Κλητήρες, Γενικών καθηκόντων (2)

ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΡΝΑΒΑΔΙ – ΤΕΧΝΕΣ

Καλλιτεχνικός – Οργανωτικός Διευθυντής (1)

1. ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Γραμματεία (2)
Διοικητικοί Υπάλληλοι (5)
Καθαρίστριες (2)
Φύλακες επιστάτες (1)
Κλητήρες, Γενικών καθηκόντων (2)

2. ΚΑΡΝΑΒΑΛΙΚΟ ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ

Προϊστάμενος (1)
Γραμματεία (2)
Τεχνίτες (30)
Αποθηκάριοι (1)
Βοηθός Αποθηκάριου (2)

ΤΟΜΕΑΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Καλλιτεχνικός Διευθυντής
Γραμματεία (2)
Διοικητικοί Υπάλληλοι (2)
Καθαρίστριες (2)
Φύλακες επιστάτες (1)
Κλητήρες, Γενικών καθηκόντων (2)

ΤΟΜΕΑΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ

1. ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Καλλιτεχνικός Διευθυντής (1)
Γραμματεία Διεύθυνσης (1)
Καθηγητές
Γραμματεία Σχολών (4)
Επιστάτες (2)
Καθαρίστριες (2)

2. ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΧΝΗΣ – ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Προϊστάμενος (1)
Γραμματεία (1)
Φύλακες (2)
Καθαρίστρια (1)

3. ΙΣΤΟΡΙΑ – ΘΕΩΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ

Καθηγητές

ΤΟΜΕΑΣ ΤΕΧΝΩΝ

1. ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΟΥ

Υπεύθυνος Τομέα (1)
Γραμματεία (1)

2. ΤΜΗΜΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Υπεύθυνος Τομέα (1)
Γραμματεία (1)

3. ΤΜΗΜΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

Υπεύθυνος Τομέα (1)

Γραμματεία (1)

4. ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΥΝΟΛΩΝ

Υπεύθυνος Τομέα (1)

Γραμματεία (1)

Ε) ΤΟΜΕΑΣ ΤΕΧΝΩΝ

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει τα εξής τμήματα.

- Θεάτρου
- Κινηματογράφου
- Φωτογραφίας
- Μουσικών συνοδών

Για τη διαχείριση και διεύθυνση κάθε τομέα έχει ορισθεί ως αρμόδιος ο «υπεύθυνος τομέας»

ΣΤ) ΤΟΜΕΑΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ

Ο τομέας εικαστικών έχει την εποπτεία της Αίθουσας Τέχνης (Πινακοθήκη) και του εικαστικού εργαστηρίου.

Ο καθ' ύλην αρμόδιος του Εικαστικού Εργαστηρίου είναι ο Καλλιτεχνικός Διευθυντής.

Για την Αίθουσα Τέχνης – Πινακοθήκη έχει διορισθεί ένας προϊστάμενος.

5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΠΟΡΟΙ – ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ως πόροι της Δ.Ε.Π.Α.Π. αναφέρονται στην νομοθεσία ίδρυσής της: έσοδα από δικαιώματα εγγραφής, από δίδακτρα και γενικά την άσκηση της δραστηριότητας της, οι πρόσοδοι από την περιουσία της, δάνεια, κληρονομίες, εισφορές, δωρεές και λοιπές επιχορηγήσεις.

Όμως στην πράξη, οι πόροι της προέρχονται από:

1. Το Δήμο Πατρέων, ο οποίος διαθέτει κάθε χρόνο στην Επιχείρηση κονδύλιο που ανέρχεται μέχρι το ποσό των 2.500.000 €. Αυτό το ποσό εξαρτάται από τα έσοδα του Δήμου Πατρέων και τις ανάγκες της Επιχείρησης.
2. Το Υπουργείο Πολιτισμού, το οποίο επιχορηγεί την Επιχείρηση κάθε χρόνο με το ποσό των 300.000 €.
3. Έσοδα της Επιχείρησης από εκδηλώσεις όπως λ.χ. το Διεθνές Φεστιβάλ, τα οποία καλύπτουν ένα μικρό ποσοστό του κόστους (το οποίο είναι περίπου μόνο 15%).

ΤΕΛΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ¹¹

Παρατηρώντας τα Αποτελέσματα Χρήσης της Δ.Ε.Π.Α.Π. αρχής γενομένης της ίδρυσής της διαπιστώνουμε ότι τα πέντε από τα επτά χρόνια λειτουργίας της παρουσιάζει ζημιές. Ενδεικτικά παραθέτουμε τα έσοδα, τα έξοδα και το αποτέλεσμα για το κάθε έτος ξεχωριστά.

ΕΤΗ	2000	2001	2003	2004
ΕΣΟΔΑ	661.573.881	774.221.084	2.234.651,06	2.266.704,71
ΕΞΟΔΑ	667.150.531	779.071.660	2.238.938,42	2.014.559,4
ΚΕΡΔΗ				252.145,31
ΖΗΜΙΕΣ	55.76.650	4.850.576	4287,36	

11. Βιβλίο Απογραφής Ισολογισμών

ΕΤΗ	2004	2005	2006
ΕΣΟΔΑ	1.838.912,5	2.770.088,89	2.866.688,2
ΕΞΟΔΑ	2.416.908,71	2.769.236,14	3.085.199,22
ΚΕΡΔΗ		852,75	
ΖΗΜΙΕΣ	577.996,21		218.511,02

Αυτό οφείλεται στο ό,τι τα έσοδά της είναι αρκετά περιορισμένα σε σχέση με τα έξοδα, καθώς και στο ό,τι εκκρεμούν οι επιχορηγήσεις από το Υπουργείο Πολιτισμού τα τέσσερα τελευταία χρόνια.

6. ΣΧΕΣΗ ΔΗΜΟΥ – Δ.Ε.Π.Α.Π.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ Δ.Ε.Π.Α.Π. – ΔΗΜΟΥ

Καθώς η Δ.Ε.Π.Α.Π. είναι μια επιχείρηση μη κερδοσκοπική που χρηματοδοτείται σχεδόν εξ' ολοκλήρου από το Δήμο Πατρέων, η συνεργασία αυτών των δύο φορέων είναι συνεχής και αδιάλειπτη.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΠΟ ΔΗΜΟ ¹²

Την άμεση εποπτεία της Δ.Ε.Π.Α.Π. ασκεί ο Δήμος Πατρέων.

Ειδικότερα το Δημοτικό Συμβούλιο:

1. Λαμβάνει γνώση όλων των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Π.Α.Π.
2. Διορίζει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Π.Α.Π.
3. Διορίζει το Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Π.Α.Π.
4. Εγκρίνει τον Εσωτερικό Κανονισμό της Δ.Ε.Π.Α.Π.
5. Εγκρίνει το Κανονισμό διαχείρισης της Δ.Ε.Π.Α.Π.
6. Καθορίζει τις αμοιβές του Προέδρου και του Αντιπροέδρου του Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Α.Π., καθώς και την αποζημίωση των μελών και του Γραμματέα του Δ.Σ. και του Γενικού Διευθυντή, για τη συμμετοχή του στις συνεδριάσεις του Δ.Σ.
7. Αποφασίζει για κάθε θέμα σχετικό με την επιβάρυνση των περιουσιακών στοιχείων (όταν υπάρχουν) της Δ.Ε.Π.Α.Π. με έμπρακτα δικαιώματα.
8. Ενεργεί έκτακτο ταμειακό και διαχειριστικό έλεγχο οποτεδήποτε το κρίνει αναγκαίο για τη προστασία των συμφερόντων της επιχείρησης.
9. Διορίζει τους εκκαθαριστές της επιχείρησης.
10. Εγκρίνει τον ετήσιο προϋπολογισμό της Δ.Ε.Π.Α.Π.
11. Εγκρίνει όλες τις απαιτούμενες αναθεωρήσεις του ετήσιου προϋπολογισμού της Δ.Ε.Π.Α.Π.
12. Εγκρίνει τον ισολογισμό και την έκθεση των πεπραγμένων του Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Α.Π.
13. Ενεργεί ετήσιο διαχειριστικό έλεγχο από ορκωτούς λογιστές στη διαχείριση της Δ.Ε.Π.Α.Π.

12. Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Δ.Ε.Π.Α.Π.

7. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ¹³

Ο προγραμματισμός των εκδηλώσεων από τη Δ.Ε.Π.Α.Π. γίνεται βάσει αναγκών που προκύπτουν όπως λ.χ. εικαστικές, καλλιτεχνικές κ.α. Κάποιες εκδηλώσεις όπως το Καρναβάλι και το Διεθνές Φεστιβάλ γίνονται σίγουρα ετήσια. Ο προγραμματισμός δεν γίνεται βάσει των κερδών που αφορούν οι εκάστοτε εκδηλώσεις αλλά βάσει αναγκών και ενδιαφέροντος του κοινού, των φορέων, των χορηγών κ.α. Το μόνο που μπορεί να λειτουργήσει ανασταλτικά στη πραγματοποίηση ή μη μιας εκδήλωσης είναι το κόστος.

Ειδικότερα

Μετά το πέρας όλων των εκδηλώσεων μιας χρονιάς γίνεται απολογισμός έργων από το Διοικητικό Συμβούλιο της Δ.Ε.Π.Α.Π. Το ίδιο Σ.Π. (Συμβούλιο Προγραμματισμού) διαμορφώνει το πρόγραμμα για το νέο έτος αφού εισηγηθούν επιμέρους καλλιτεχνικές επιτροπές για εκδηλώσεις που ενδέχεται να προσελκύσουν το ενδιαφέρον του κόσμου. Το Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Α.Π. καταθέτει στο Δήμο Πατρέων ένα προϋπολογισμό ο οποίος εμπεριέχει έξοδα λειτουργίας της επιχείρησης και εκδηλώσεων. Ο προϋπολογισμός αυτός κατατίθεται στο Δήμο για έγκριση και εφ' όσον συμφωνεί το Δημοτικό Συμβούλιο εγκρίνεται ή διαφορετικά γίνεται από μέρος της Δ.Ε.Π.Α.Π. μια αναδιαμόρφωση των δαπανών για ελάττωση των εξόδων. Τέλος, αφού συμφωνήσουν και οι δύο συμβαλλόμενοι υπογράφεται μεταξύ τους προγραμματική σύμβαση σύμφωνα με την οποία ο Δήμος Πατρέων δεσμεύεται στη Δ.Ε.Π.Α.Π. να καταβάλλει το συμφωνημένο ποσό

• Μελέτη – Επίβλεψη

1. Η ανάθεση εκπόνησης μελετών και προμηθειών σε ιδιώτες γίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο από το οποίο κι εγκρίνεται.
2. Η ανάθεση εκπόνησης μελετών σε ιδιώτες καθώς κι η επίβλεψη εκτέλεσής τους γίνεται μόνο στις περιπτώσεις που οι ενέργειες για τη σύνταξη αυτών και την επίβλεψη εκτέλεσης από μηχανικούς του ή άλλων κρατικών φορέων απέβησαν άκαρπες.

13. Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Δ.Ε.Π.Α.Π.

3. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει κατά περίπτωση εάν η εκπόνηση της μελέτης θα γίνεται με απευθείας ανάθεση ή ύστερα από πρόσκληση για εκδήλωση ενδιαφέροντος.

- **Εκτέλεση έργων και προμηθειών**

1. Τα έργα, προμήθειες, εργασίες και μεταφορές γίνονται με σύμβαση ύστερα από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και διενέργεια δημόσιου διαγωνισμού.
2. Εξαιρετικά για τις περιπτώσεις που δεν ενδείκνυται η χρονοτριβή του δημοσίου διαγωνισμού ή δε προβλέπεται ουσιώδης ωφέλεια ή αν κριθεί ότι έτσι εξυπηρετείται το γενικότερο συμφέρον της Επιχείρησης, μπορεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου να εγκριθεί η σύναψη σύμβασης χωρίς διαγωνισμό. Στις περιπτώσεις αυτές η απόφαση πρέπει να είναι απόλυτα δικαιολογημένη.
3. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου χωρίς προηγούμενη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να συνομολογήσει σύμβαση ή να ενεργήσει απ' ευθείας εκτέλεση έργου, προμήθειας ή μεταφοράς εφόσον για κάθε περίπτωση η δαπάνη δεν είναι μεγαλύτερη του ποσού των 15.000 €. Την ίδια αρμοδιότητα έχει και ο Γενικός Διευθυντής της επιχείρησης μέχρι το ποσό των 600 €.

- **Διαγωνισμοί**

1. Οι διαγωνισμοί γίνονται ενώπιον του Διοικητικού Συμβουλίου και του Γενικού Διευθυντή στην έδρα της επιχείρησης.
2. Οι διαγωνισμοί γίνονται κατόπιν διακήρυξης που εκδίδεται από το Πρόεδρο με βάση τους όρους που καθορίζονται για κάθε περίπτωση από το Δ.Σ.
3. Η διακήρυξη καθορίζει το τύπο και το σύστημα διενέργειας του διαγωνισμού, τον τόπο και την ώρα έναρξης και λήξης της αποδοχής των προσφορών από το Δ.Σ., σαφή συνοπτική περιγραφή του αντικειμένου του διαγωνισμού, το ποσό του προϋπολογισμού της δαπάνης, τα προσόντα των διαγωνιζομένων, τα στοιχεία και τα δικαιολογητικά συμμετοχής, την εγγύηση και τον τρόπο κατάθεσης αυτής, τις διατάξεις που θα ισχύσουν σε όλη τη διάρκεια της σύμβασης, την προθεσμία εκτέλεσης του έργου ή προμήθειας, το χρόνο εγγύησης, τα συμβατικά στοιχεία της, τις κρατήσεις και λοιπές δαπάνες που θα βαρύνουν τον ανάδοχο και ο,τιδήποτε άλλο κριθεί σκόπιμο.

8. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΩΝ ΧΡΟΝΩΝ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ Δ.Ε.Π.Α.Π.

Οι δραστηριότητες της Δ.Ε.Π.Α.Π. είναι πλούσιες και ποικίλες και διαμορφώνονται από τις εκάστοτε ανάγκες που προκύπτουν. Ανεξάρτητα από την επιτυχία τους, δύο (2) οργανώνονται ετησίως από την επιχείρηση. Αυτές είναι το Καρναβάλι και το Διεθνές Φεστιβάλ.

Το **Καρναβάλι** που ήδη μετρά 178 χρόνια αποτελεί ένα κομμάτι αναπόσπαστο της Ιστορίας της Πόλης. Είναι ένα μέγιστο κοινωνικό, πολιτιστικό, εορταστικό γεγονός. Σε αυτόν τον θεσμό εντάσσονται και διάφορες άλλες εκδηλώσεις, όπως ο Κρυμμένος Θησαυρός, το καρναβάλι των Μικρών και η Τσικνοπέμπτη.

Το **Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας** ξεκίνησε το 1986. Ήταν μια κίνηση πρωτοπόρα και λίγο παράτολμη γιατί δεν είχε γίνει ξανά κάτι παρόμοιο στη Πάτρα. Παρά ταύτα, οι σκοποί για τους οποίους δημιουργήθηκε (πολιτιστικές ανταλλαγές, αξιοποίηση της ιδιαίτερης πολιτιστικής κληρονομιάς, η ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού) στέφθηκαν και συνεχίζουν μέχρι σήμερα να στέφονται με μεγάλα ποσοστά επιτυχίας.

Στη συνέχεια παρατίθενται ενδεικτικά προγράμματα των άνωθεν εκδηλώσεων των πέντε τελευταίων χρόνων.¹⁴

2002 – Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας

2^ο Αφιέρωμα στο Αρχαίο Ελληνικό Δράμα (21 / 6 – 31 / 8).

25 / 6, 26 / 6: ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Πάτρας.

Αριστοφάνη «Λυσιστράτη» στο Αρχαίο Ωδείο.

25 / 7, 27 / 7: Φεστιβάλ Αρχαίου Ελληνικού Δράματος Βαλκανίων και ευρύτερης περιοχής με τη συμμετοχή των κρατικών θεάτρων Σκοπίων, Σόφιας, Κιέβου στο Αρχαίο Ωδείο.

23 / 8: ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κρήτης.

Βιτσέντζου Κορνάρου «Ερωτόκριτος» στο Αρχαίο Ωδείο.

31 / 8: «Αυτή η νύχτα μένει».

Μουσικοχορευτικό θέαμα στο Αρχαίο Ωδείο.

14. Προγράμματα Εκδηλώσεων.

2003 – Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας (6 / 6 – 21 / 10)

6 / 6 – 12 / 6: Τετραήμερο Jazz.

- Manfred Leuchter – Arabesque.
- Γιώργος Μεταξάς, Ανδρέας Γεωργίου και «Τρειας».
- Βασίλης Τσαμπρόπουλος, Τριο.
- Φλώρος Φλωρίδης, Sextet, στο Αίθριο Παλαιού Δημοτικού Νοσοκομείου.

14/ 7: ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Ρούμελης.

«Μηδεία» του Μποστ στο Αρχαίο Ωδείο.

16/ 7: Esma

στο Αρχαίο Ωδείο.

6/ 10: Θάνος Μικρούτσικος – Milva.

16/ 10 – 21 / 10: Έκθεση Φωτογραφίας του Άρη Ηλιόπουλου.

στην Αίθουσα Συμποσίων Παλαιού Δημοτικού Νοσοκομείου.

2004 – Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας (4 / 6 – 1 / 9)

4 / 6, 5 / 6: 1^η Συνάντηση Ευρωπαϊκών Συγκροτημάτων Jazz στη Πάτρα.

4 / 6: Dram Freaks – Milo Kurtis and Co (Πολωνία) Marco Castelli Quartet (Ιταλία).

5 / 6: The Torbjorn Zatterberg Hot Five (Σουηδία).
Carte A 4 Unit (Γαλλία)
στο Αίθριο Παλαιού Δημοτικού Νοσοκομείου.

29 / 6: Θανάσης Παπακωνσταντίνου

στο Αρχαίο Ωδείο.

16/ 7: «Η λίμνη των Κύκων»

Κρατικά Θέατρα Όπερας Οδησσοῦ στο Αρχαίο Ωδείο.

22 / 7: Ορχήστρα Νυκτῶν Ἐγχορδων του Δήμου Πατρέων και Deborah Myers στο Αρχαίο Ωδείο.

1 / 9: «Τα μυστικά του κήπου».

Νίκος Κυπουργός στο Αρχαίο Ωδείο.

2005 – Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας (2 / 6 – 2 / 8)

2 / 6, 3 / 6: 2^η Συνάντηση Ευρωπαϊκῶν Συγκροτημάτων Jazz στη Πάτρα.

2 / 6: Eric Vlaeimans (Ολλανδία).

Virtual Jazz reality (Πολωνία).

Daniel Carloson and Pan – Dan (Σουηδία).

στο Αίθριο Παλαιού Δημοτικῶς Νοσοκομείου.

3 / 6: Szabolcs Olah Quartet (Ουγγαρία).

Javier Vercher Quartet (Ισπανία).

L' hijaz car (Γαλλία).

στο Αίθριο Παλαιού Δημοτικῶς Νοσοκομείου.

14 / 6: Σωκράτης Μάλαμας.

στο Αρχαίο Ωδείο.

14 / 7: Μάριος Φραγκούλης και η Ορχήστρα Νυκτῶν Ἐγχορδων του Δήμου Πατρέων στο Αρχαίο Ωδείο.

25 / 7: Ευανθία Ρεμπούτσικα – Ἑλλη Πασπαλά

στο Αρχαίο Ωδείο.

2 / 8: Δημήτρης Μητροπάνος – Μελίνα Κανά

στο Αρχαίο Ωδείο.

2006 – Πατρινό Καρναβάλι (17 / 1 – 5 / 3)

17 / 1: Ο Τελάλης στους Δρόμους της Πάτρας.

13 / 2: Έναρξη Ανοιχτής Έκθεσης Στολών Πατρινού Καρναβαλιού.

23 / 2: Εκδηλώσεις Τσικνοπέμπτης.

1 / 3: Συναυλία με Καρναβαλικά Τραγούδια της Πάτρας – 3^ο
Μπουρμπούλι.

5 / 3: Μεγάλη Παρέλαση Πατρινού Καρναβαλιού – Τελετή Λήξης – 7^ο
Μπουρμπούλι.

2007 – Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας (8 / 6 – 25 / 9)

8 / 6: Επίσημη Πρεμιέρα Coran Bregonic
στο Αρχαίο Ωδείο.

18 / 6: Yamato.
στο Αρχαίο Ωδείο.

10 / 7: Γιώργος Νταλάρας.
στο Αρχαίο Ωδείο.

2 / 8: «Εκκλησιάζουσες» - Αττική Σκηνή.
στο Αρχαίο Ωδείο.

12 / 9: Ojos De Brujo
στο Παλαιό Αρσάκειο.

24 / 9, 25 / 9: «Οκτώ γυναίκες»
στο Εργοστάσιο Τέχνης.

Λοιπές Εκδηλώσεις¹⁵

Στον τομέα αυτό εντάσσονται τόσο οι καθιερωμένες εορταστικές εκδηλώσεις (πρωτομαγιά, Χριστούγεννα κλπ.) όσο και νέες (Πανελλήνιος Διαγωνισμός Χαρταετού, Μαθηματικός διαγωνισμός «Ευπαλίνειο Όρυγμα»). Στόχος είναι η ενδυνάμωση των εκδηλώσεων αυτών και η καθιέρωσή τους ώστε να αποτελέσουν αυτοτελείς Θεσμούς Διεθνούς Εμβέλειας.

- Καρναβάλι των Μικρών.
- Θέατρο Σκιών.
- Παιδικά Χριστούγεννα.
- Φεστιβάλ Τραγουδιού.
- Εκδηλώσεις Πρωτομαγιάς.
- Διάφορες Δράσεις.

9. ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΥΠΟ

Είναι φανερό ότι η Δ.Ε.Π.Α.Π. δραστηριοποιείται σε πολλούς και διαφορετικούς τομείς. Προσπαθεί κάθε χρονιά να κρατήσει αμείωτο το ενδιαφέρον του κοινού. Αυτό το καταφέρνει είτε καλώντας καλλιτέχνες διεθνούς φήμης και αγαπητούς στο κοινό είτε διοργανώνοντας πρωτότυπες εκδηλώσεις. Το γεγονός ότι με τις δραστηριότητες προάγει τη δημιουργική φαντασία μικρών και μεγάλων και σχεδόν κάθε εκδήλωσή της προκαλεί τεράστιο ενδιαφέρον, δε θα μπορούσε να αφήσει ασυγκίνητο τον τοπικό τύπο. Κάθε εκδήλωση, μικρή ή μεγάλη σχολιάζεται εκτενώς σχεδόν από όλα τα έντυπα μέσα. Γεγονός είναι ότι η συντριπτική πλειοψηφία των κριτικών είναι άκρως θετικές χωρίς βέβαια να λείπουν και τα αρνητικά σχόλια. Ενδεικτικά παραθέτουμε κάποια σχόλια που αφορούν το Καρναβάλι και το Διεθνές Φεστιβάλ του 2007.

Εφημερίδα «Η ΑΛΛΑΓΗ»

14 Φεβρουαρίου 2007

Στον απόηχο... των Ojos De Brujo

Με τον πιο ιδανικό τρόπο πραγματοποιήθηκε η τελευταία μεγάλη ανοιχτή συναυλία του Διεθνούς Φεστιβάλ Πάτρας 2007 με το διάσημο συγκρότημα των Ojos De Brujo, που επιφύλαξαν μια ανεπανάληπτη ζωντανή εμπειρία στους πολυάριθμους φίλους και όχι μόνο του γκρουπ.

Το Κάστρο της Πάτρας και συγκεκριμένα ο Ελαιώνας υποδέχτηκε το κοινό που με τις θερμές εκδηλώσεις του δημιούργησε μια εξαιρετική ατμόσφαιρα αγκαλιάζοντας τους μουσικούς μας επισκέπτες.

Έντονα πολυμορφική και ρυθμική μουσική βασισμένη στο φλαμένκο αλλά με πολλά πρόσωπα και κατευθύνσεις που αγγίζουν ένα ευρύτατο αισθησιακό φάσμα και διαπερνά πολλές αναφορές και είδη: φανκ, τζαζ, ροκ,

χιπ-χοπ, ρέγγε, ηλεκτρονικά κ.λ.π., ξεσήκωσε το κοινό και σε συνδυασμό με τους έντονα πολιτικοποιημένους στίχους και τα κοινωνικά μηνύματά του, δημιούργησαν ένα εκρηκτικό μείγμα, που τα «ταξιδιάρικα» παιδιά της Βαρκελώνης πρόσφεραν απλόχερα στο κοινό.

Εμβληματική παρουσία, αυτή της τραγουδίστριας Marina, η οποία με την ιδιαίτερη φωνή της, την εντυπωσιακή σκηνική παρουσία και την πολύχρωμη ενδυμασία της οδήγησε τους καταϊγιστικούς ρυθμούς του DJ Ranko, του ιδρυτή του γκρουπ Ramon Gimenez (ο οποίος ανήμερα της συναυλίας είχε τα γενέθλιά του) και των υπολοίπων σπουδαίων μουσικών (τρομπέτα, κιθάρες, κρουστά, ντραμς, κ.λπ.).

Τις εντυπώσεις έκλεψε και η φλαμένκο χορεύτρια, η



οποία αποθεώθηκε από το κοινό για το δυναμισμό, την ενέργεια και τις σπουδαίες ικανότητές της. Μια από τις σημαντικές στιγμές του Διεθνούς Φεστιβάλ Πάτρας με μεγάλη προσέλευση κοινού, που εκτός της επιτυχίας της ανέδειξε ένα παραμελημένο χώρο, το Κάστρο της Πάτρας, αποδεικνύοντας ότι ταίριαζει απόλυτα για ανάλογες εκδη-

λώσεις.

Η επόμενη εκδήλωση του Διεθνούς Φεστιβάλ Πάτρας 2007 θα γίνει στον κλειστό χώρο του Εργοστασίου Τέχνης και θα είναι μια ακόμη παραγωγή, η συμπραξη του συνθέτη Μιχάλη Δέλτα με την Ορχήστρα Πατρών με την συμμετοχή της Τάνιας Τσανακλίδου.

Εφημερίδα «ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ»

15 Φεβρουαρίου 2007

ΜΕ ΦΩΤΟ ΤΗΝ ΠΑΤΡΑ *Χθές...*
Σήμερα... Αύριο
 Του Νίκου Στεφανόπουλου

Πάρ
- Οί
- Μ
- Σ
εξε
- Εί
θόγ
- Χ
- Κ

ΚΑΠΟΙΕΣ ΠΙΚΡΕΣ ΑΛΗΘΕΙΕΣ...

Το Καρναβάλι μας φθίνει από...ιδέες και αδιαφορία



"Το Καρναβάλι μας φθίνει... όπως, αντίληπτε έχει φθάσει στα αποκορύφωμά του έτσι και το Καρναβάλι: δεν έχει να πει παραπάνω" ...βιασίνεται η προέδρος της ΔΕΠΠΑ.

"Ας καταγράψουμε τον Κριμμένο Θησαυρό...συμπληρώνει η ειδική σύμβουλος του Καρναβαλιού

Και τρεις δεκάδες... ανατρέξουμε με αυτές τις προεκλογικές σκέψεις και προτάσεις, όπως και όλοι είχαμε οι Πατρινοί που παρακολούθησαν το Καρναβάλι τους, εδώ και δεκαετίες.

Και αρχίζοντας να λέμε και ελπίζουμε ότι πρόγνωση, το Καρναβάλι φθίνει όχι όμως επειδή έχει φθάσει το αποκορύφωμά του και πρέπει να αθίσει. Αν αυτό ήταν λογικό θα έπρεπε να είχαν σφίξει το μεγάλο Καρναβάλι του Ρίο, της Νικολας της Βενετίας που είναι παγκόσμια γνωστά Άρα Οι λύσεις βρίσκονται αλλού.

"Να καταργηθεί ο Κριμμένος Θησαυρός" είναι η κοινότητα φετινής πρότασης. Ηδη καταργήθηκε το μαγικό παιδικό "Μπέζιμι ράλλυ" και τι έγινε; Το "Καρναβάλι των μαζών" έχει κάθε χρόνο άλο και λιγότερους θεατές. Και εδώ χρειάζονται νέες ιδέες.

Το Πατρινό Καρναβάλι φθίνει, είναι αλήθεια, κυρίως τα τελευταία χρόνια που μάλλον φοβήθηκε στην τύχη του. Χάθηκαν πολλές από τα παλιά στοιχεία του, όπως το γέλιο, ο αυθορμητισμός, η λαϊκή σωματική για διασκέδαση δόθηκε ο χώρος στους νάνους και στα πληρώματα που κέρως ήνα... από άλλες πόλεις! Το πατρινό στοιχείο μπηκε στο περιθώριο.

Το μερικοί των παλιών Δημάρχων με το ακλόνητο ενοστήριό τους, χάθηκε. Οι έμπνευσε ιδέες στέρεσαν. Δεν υπάρχει πιο Επι-

τροπή Εορταστικών Εκδηλώσεων που έκανε θαύματα χάρη και οι παλαιοί κατοικοεισπότες που δημιουργούσαν άριστα θέαματα (π.χ. Ν. Κοκαριγιάννης) με γούστο και φαντασία ή άθλιο καλλιτεχνήματα (Α. Μαρουδάς).

Οι παρελάσεις στους δρόμους με μουσική του Δήμου και μουσικούς, κάθε απόγευμα, καταργήθηκαν όπως και η λαμπρύτερη εισβολή της "Βασιλικής της Αποκράς", θρόνο Σαββατού.

Οι παρελάσεις στην Αθήνα με την μπάνινα του Δήμου με άριστα και μουσικούς διασφύζαν το Πατρινό Καρναβάλι στην πρωτεύουσα και κεραιών τους Αθηναίους κατά χιλιάδες στην Πάτρα.

Ήταν τότε, που η Πάτρα ήταν πραγματική πρωτεύουσα του Καρναβαλιού και με διεθνή μέγιστα ακτινοβολία που δεν είναι... δύσκολο να της θιάζουν γλώσσα κομμία Σάνθη, Ρέντη, Μοσχάτο και... Κρύα Βρύση!

Ακριβώς, όπως ακριβώς και σήμερα η Θεσσαλονίκη με τη μοναδική Διεθνή Εκθεση.

Αλλά και οι Πατρινοί δεν αδιαφορούσαν για το Καρναβάλι τους. Μαζί με το Δήμο έδιναν την "μάχη" τους, το Επιμελητήριο, ο Εμπορικός Σύλλογος, η "Επιτροπή Πόλης" αλλά και οι μεγάλοι επιχειρηματίες που σήμερα, απέχουν.

Ήταν αρχές της δεκαετίας του 1970 όταν ο Θ. Μπεζελασιώλης προκάλεσε στην Πάτρα, με όσα του έβρεχε τις περιήματα μακαρόνες της Λυών, Σήμερα.

Να λοιπόν γιατί φθίνει χρόνο με τον χρόνο το Πατρινό Καρναβάλι. Φθίνει γιατί το παρατήσαμε στην τύχη του, χωρίς το πάθος, το μεράκι και την αγάπη των παλιών Δημάρχων και παρανότων της Πάτρας. Και ούραρα πνίγεται στην αδιαφορία μας...



Χορευτική επίδειξη στην πλατεία Γεωργίου από μαθήτριες σχολής Κατερίνας Σταυροπούλου. Κάσμος πολλές και χειροκροτήματα.

Εφημερίδα «Η ΗΜΕΡΑ» 17 – 18 Φεβρουαρίου 2007

Ζωντανό σκάκι στην Τριών Συμμάχων και Μπουρμπούλι στη σημερινή ατζέντα

Το γλέντι αρχίζει...

Ανεβαίνει το θερμοόμετρο αυτό το Σαββατοκυριακό, καθώς κορυφώνεται οι εκδηλώσεις του Πατρινού Καρναβαλιού. Οι επισκέπτες έχουν ήδη αρχίσει να συρρέουν και το κλίμα στην πόλη είναι άκρως εορταστικό.

Το σημερινό πρόγραμμα θα ξεκινήσει στις 11 το πρωί με το ζωντανό σκάκι «Καρναβαλικό Γαμ.Ματ» από τον Εκπαιστικό Όμιλο, ο οποίος θα στήσει τα «κορμιά» του στην πλατεία Τριών Συμμάχων, για να απαλάξουμε σε μια τερπνή σκακιά μια παράδα σκακιού, που έχουν παίξει καταβωμένοι επαγγελματίες σκακιστές. Η εκδήλωση θα ενταχθεί στο πλαίσιο προγράμμου του Πατρινού Καρναβαλιού 2007.

Πρόκειται για τη σκακιστική παρτίδα του Αντιερση που έμα μείνει στην ιστορία με την ονομασία «Αθήναι Παρτίδα». Η αναπαράσταση θα στηθεί σε μια σκακιά 12x12 μέτρα και τον ρόλο των πονάων και των υπόλοιπων κομμάτιων θα παίξουν 12 μητροί αθλοπαικτών Πατρινού σκακιστές, νημένοι ονόματα.

Τα 16 Λευκά πόνια θα είναι οι: Μουστάκας, Π. Γάτσος, Θ. Τριπολιτσιώτης, Γ. Κωλέτσος, Γ. Μουσταζάς, Χ. Παχάκης, Σ. Ζίου, Ο. Θεωρόπουλος, Ο. Παυλίδης, Χ. Φώτος, Ι. Περγάνης, Κ. Αλεξόπουλος, Α. Γκαύτης, Ε. Χριστόπουλος, Α. Σοφιάς, Γ. Ισοβάνης. Τα 16 Μαύρα πόνια θα είναι οι: Παρασκευάς, Α. Λαδός, Σ. Ποθάνη, Α. Ροδόπουλος, Θ. Τερζός, Γ. Μπουμπουής, Ν. Μπέσος, Γ. Παραμολιός, Κ. Τόλιας, Ε. Αναστασίου, Π. Μαραβιάς, Α. Μπαρμπούνης, Ι. Τσακρίτσας, Γ. Καραντινάς, Κ. Ηρακλέους, Α. Σαματιόπουλος. Να σημειωθεί ότι η παρτίδα αυτή παίζακε στο Λονδίνο το 1851, μεταξύ του Αντιερση (Λευκά) και του Κιζερτίσα, (μαύρα) μια αριστουργηματική μινιατούρα που κράτασε 23 κινήσεις και τον κέρδισε ο Αντιερση με θεαματικό τρόπο. Με

Ζεσταίνει το κλίμα αυτό το Σαββατοκύριακο με τη νυχτερινή ποδαράτη απόψε και τη μεγάλη παρέλαση αύριο - Άφθονο γέλιο αναμένεται να σκορπίσουν τα σατιρικά άρματα

στην ολοκλήρωση της εκδήλωσης αυτή θα ξεκινήσουν οι διαδικασίες για τη νυχτερινή ποδαράτη, που θα ξεκινήσει στις 6 το απόγευμα από την οδό Παπαφλέσσα. Η πομπή που είναι από τις πιο φαντασμαγορικές θα ακολουθήσει τη διαδρομή Κορινθίου, πλατεία Παργίου, Κορινθίου για να καταλήξει στο άρμα της Κορινθίου στην οδό Κιλκίς. Επίσης, στις 9.30 το βράδυ, θα ακολουθήσει το 3ο Μπουρμπούλι στα δημοτικά θέατρα «Απολλών». Η κορύφωση θα γίνει την Κυριακή, καθώς στις 2 το μεσημέρι θα ξεκινήσει η μεγάλη παρέλαση, στην οποία θα συμμετάσχουν 30 κλιμάκια καρναβαλιστές. Η πομπή θα αρχίσει με το πέρας των 13 εντυπωσιακών άρματων, που έχουν έντονο σατιρικό χαρακτήρα. Ο βραβυλός Καρναβάλι θα εμφανιστεί ως Ζορμπάς, που απεικονίζεται από το μακρύ ταξίδι του καταλλίγει στην Πύτρα.

Τουλάχιστον το μισό από τα άρματα είναι εμπνευσμένα από πρόσωπα και πράγματα της ελληνικής και διεθνούς πολιτικής σκηνής και



Το ήμισυ άρμα, προετοιμασμένο κυρίως από την παλιά εικαστική περιήλαβάνου το φετινό άρμα, κυρίως να άψουν οι καθήκοντες και ρομιντικές πηελές, όπως στο άρμα της βασίλισσας

ανόμενοι με την έζητη και ταμπαρά σάτιρά τους να ενθουσιάζουν τον κόσμο. Μεταξύ άλλων, παίρνονται ο Υπουργός Πολιτισμού Πάργος Βασιλαράκης, Μαρτίνα Γιαννάκου, Πρόκοπος Παυλόπουλος και Οικονομίας Γάργος Αλαγοκούφας.

Ένα από τα άρματα με τίτλο «Υπουργείο Πολιτισμού», που έχει πιστοποιήσει ο Έφο Σκουβέρης, παρουσιάζει τον υπουργό Πολιτισμού Γάργος Βασιλαράκη να κάθεται πάνω στον Παρθενώνα και να φάει ένα αρνί, προσφέροντας τα «αμείλιτα» στην Πύτρα, που συμβολίζεται με ένα φάρο.

Ιδιαιτέρως γέλιο αναμένεται να βγάλει και το άρμα με τίτλο «Πίσος το αγό και κούρευτο» του Δημήτρη Ντζουμπά, όπου κεντρικά φιγούρα θα είναι ο υπουργός Παιδείας Μαρτίνα Γιαννάκου, η οποία φωνάζει ένα αγό που κρατάει δύο κωκυβήθες, ενώ ένα σπιρίκι, την ίδια ώρα, κάνει μπροστά της την ανάγκα του.

Ο πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Καραμανλής και οι υπουργοί Εσωτερικών Πρόκοπος Παυλόπουλος και Οικονομίας Γάργος Αλαγοκούφας δικαιωμοδούνται στο άρμα «Το φόρτωσε στον κόκαρο», του Έφο Σκουβέρη, ενώ από το σκάκιστρο της σάτιρας του Πατρινού Καρναβαλιού δεν θα γλιτώσει φέτος και ο υπουργός Δημόσιας Τάξης Βύρων Παυλόπουλος. Το άρμα «Πρωτονομιό» του Δημήτρη Ντζου-

μώνα παρουσιάζει τον κ. Παυλόπουλο ως Ρωμαιο-σπριγγό, να δίνει εντολή σε ρομπότ, που συμβολίζουν τις δυνάμεις των ΜΑΤ, προκειμένου να επιστρέψουν.

Μία ακόμα πολιτικο-σατιρική κατασκευή είναι η «Μακριά γούβουρα» του Έφο Σκουβέρη, όπου η μακριά Ελλάδα ταλαπαρούνη με τη σαικνίδια τους τα μικρά γούβουρα, που δεν είναι άλλα από τα πολιτικά κόμματα.

Επίσης, το άρμα με τίτλο «Παγκοσμιοποίηση, Πολιτισμότητα, Γαλομοποίηση», του Πέτρου Βρυώνη, παρουσιάζει τον Μπάρισμα Σημ με μπιήλιο και από πίσω του τον πρόεδρο των ΗΠΑ, Τζορτζ Μπους, να «σιτάνε» τους λαούς του Τρίτου Κόσμου, όπως τους Άραβες, τους Αφρικανούς κ.ά. Πρόκειται για μια κατασκευή που ούτως ή άλλως σατιρίζει και να κριτικάρει παράλληλα την εσκατιστική πολιτική της υπερδύναμης των ΗΠΑ ανά τον κόσμο. Αξίζει να σημειωθεί ότι δύο ακόμα σατιρικά άρματα είναι η «Ακρίβια» και η «Οικογενεια» του Θεοκρέτι Τσουλάνη, που δείχνει μία οικογένεια που έχει αποσυνταθεί από την αλεόρση, ενώ εντυπωσιακά θα είναι και το άρμα της βασίλισσας.

Στο μεταξύ, κατά της βασίλισσας, θα υπάρξει ένα ακόμη άρμα που θα φημίσει ο Νίκος Λυβάνης, το οποίο θα μιλάει με το παλιό παραδοσιακό άρμα που έβγαζαν στις παρελάσεις, φτιαγμένο όλο από γραφολά...

Εφημερίδα «Η ΗΜΕΡΑ»

7 Σεπτεμβρίου 2007

Τα έσοδα που ανήλθαν στο ποσό των 7.000 ευρώ θα διατεθούν στους πυρόπληκτους της Ηλείας

Με περισσή ευαισθησία και ανθρωπιά



Δυναμικό παρών, παρά τον προχθεσινό άστατο καιρό, έδωσε το πατρινό κοινό στη συναυλία της Φωτεινής Δάφνης και της Ορχήστρας Νυκτών Εγχόρδων, στο Αρχαίο Ωδείο

Ιδιαίτερα καλές εντυπώσεις άφησε η συναυλία της Φωτεινής Δάφνης και της Ορχήστρας Νυκτών Εγχόρδων του Δήμου Πατρέων, που πραγματοποιήθηκε με φιλικό-θρησκευτικό σκοπό την προχθεσινή Τετάρτη το βράδυ, στο Αρχαίο Ωδείο.

Τη συναυλία υπολογίζεται ότι παρακολούθησαν περισσότερα από οκτακόσια άτομα, ενώ, όπως ανέφερε ο αντιδήμαρχος Πολιτισμού Αλέξης Σκαρμέας στην «Η», κόσμησαν γύρω στα 500 εισιτήρια.

Οι εισιτήρια που ανήλθαν στο ποσό των 7.000 ευρώ, θα διατεθούν μαζί και με άλλα κριτήρια που έχει αποφασίσει να δώσει ο Δήμος Πατρέων, με τη μορφή επιταγής, στους πυρόπληκτους κατοίκους της Ηλείας. Η μουσική βραδιά ξεκίνησε γύρω στις δέκα παρά είκοσι με ενός λεπτού σπύ, που κερπίχθηκε στα μέλη των θυμάτων των πρόσφορων καταστροφικών πυρκαγιών. Στη συνέχεια η Φωτεινή Δάφνη, που ήταν αέρινα ντυμένη, μ' ένα λευκό μακρύ φόρεμα, άρχισε να τραγουδά, παρουσιάζοντας ένα ιδιαίτερα ευρύ ρεπερτοάριο με πολλές εναλλαγές μουσικών ειδών.

Ερμηνεία σεξεδόν τα πάντα, από το «σπρενγκό» «La notte» της Έμμα Σρίπλαν και

Madredeus, μέχρι pop - rock, όπως το κομμάτι «Summer Wild», που τραγουδούσε μαζί με τον Νικόλαο Στυλιανού, κομμάτια των δεκαετιών '30 και '50 που κέρμαζαν παλιά στη φωνή της, μέχρι αγαπημένα έντεκνα τραγούδια όπως το «Νύκτα μαγευό» του Μίλια Θεοδωράκη και το «Επίτ' τραγούδια θα σου πω» του Μάνου Χατζιδάκι, με το οποίο και έκλεισε το συναυλία. Η Φωτεινή Δάφνη κέρδισε το κοινό με ειλικρινή έντασή της, την ωραία έκφρασή και το μεγάλων δυνατοτήτων φωνή της. Από τις ωραίες στιγμές ήταν όταν τραγουδούσε το «Χρόνια δεν αλλάζουν τα μάστατα» Δημήτρη Παπαδογιωργίου, από το οδοιπόρικο στη σειρά «Αόρα ημιές».

Στη διάρκεια της συναυλίας έπαιξε κι άλλα κομμάτια του Δημήτρη Παπαδογιωργίου, όπως τις «Ιδιότροπες της Σμάρτης» που φώναζε για το «Ιλιος», όταν ο κόσμος, με το κραιπάλεμένο προκορμπιμό του, την ξανάφερε στη σκληρή θερμά ήταν η υποδοχή που επιφύλαξε το κοινό και στο μέλη της Ορχήστρας Νυκτών Εγχόρδων και στο μάστορα της θανάτου Τσιπτιήση, καθώς και στον Νικόλαο Στυλιανού, ο οποίος έπαιξε τον κομπορ στην κερκίδα παράστασης του ΔΗΠΕΘΕ Πάτρας «Whatever». Μοναδικό μέλος της βραδιάς ήταν κάποια μη-



Τη συναυλία της Φωτεινής Δάφνης με την Ορχήστρα Νυκτών Εγχόρδων παρακολούθησαν, μεταξύ άλλων, ο πρόεδρος του Ομίλου Καμμένου Ελένη Καραμάνη, με τη σύζυγό του Σελμίνα.

πρόσροβλήματα στον έακο, που εντεινόνταν και από τον αέρα. Πάντως, τόσο οι συμπληρωματικές όσο και το κοινό σέβησαν ταπεινά προχθές, μιας και μέχρι την τελευταία στιγμή ήταν αμφίβολο αν θα γινόταν η συναυλία λόγω του άστατου καιρού και του ψέλοβροχικού που είχε πιάσει κατά τις 8.30 το βράδυ.

Την προσχεσινή συναυλία παρακολούθησαν μεταξύ άλλων ο δήμαρχος Πατρέων Ανδρέας Φοίβος, ο αντιδήμαρχος Πολιτισμού Αλέξης Σκαρμέας, η πρόεδρος της ΔΕΠΙΑΠ Ελένη

Δάσους, η νέα καλλιτεχνική διευθύντρια του ΔΗΠΕΘΕ Πάτρας Λυδία Κοσιφόρου, ο πρόεδρος του Ομίλου Καμμένου Θεόδωρος Κυμπερός με τη σύζυγό του Σελμίνα, ο διευθυντής επικοινωνίας της Γάμρου Α.Ε. Γιάννης Φιρίνης κ.ά. Αξίζει να σημειωθεί ότι υποστηρίχθηκε της συναυλίας πίσω η εφημερίδα «Ημέρα» και το «Ραδιο Γόμμα 94FM».

ΓΙΑΝΝΗΣ Γ. ΜΑΡΤΑΤΟΣ

Εφημερίδα «ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ»

23 Σεπτεμβρίου 2007

► Διεθνές Φεστιβάλ

Τριήμερο πολιτισμού για τη νεολαία

Έπεσε η αυλαία της φετινής διοργάνωσης με Μιχάλη Δέλτα, κόμικς και γκράφιτι

Μια αλλιώτικη νεανική γιορτή που κράτησε επί τριήμερο, οδήγησε στο πιο ικανικό κλείσιμο των εκδηλώσεων του Διεθνούς Φεστιβάλ Πάτρας 2007. Ήταν το βράδυ της περασμένης Παρασκευής, που έπεσε η αυλαία του κανονικού προγράμματος εκδηλώσεων του φετινού φεστιβάλ με την τελευταία παραγωγή με τίτλο "Forbiddén Poetry" (Απαγορευμένη Ποίηση) όπου ο συνθέτης Μιχάλης Δέλτα και η Ορχήστρα Πατρών παρουσίασαν το ομώνυμο μουσικό έργο στο "Εργαστάσιο Τέχνης". Ήταν η πρώτη επίσημη εκδήλωση του Δήμου Πατρέων στο "Εργαστάσιο Τέχνης" μετά τη διοργάνωση της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης "Πάτρα 2006". Στο πρώτο μέρος της συνολικής παρουσίασης η πρόσφατη διακογραφική δουλειά "Forbiddén Poetry" του Μιχάλη Δέλτα με τον ίδιο τον συνθέτη στο λαρμπό, τον Δημήτρη Μπιστίνη να διευθύνει την Ορχήστρα Πατρών και μικρό σκηνικό αποτελούμενο από τους Γιώργα Κονή (πιάνο), Σπύρο Μπουθιάτο (μπάσο - κιθάρα), Σπύρο Καρφήτσο (τραμπέ), Αργυρή Καλλιανιώτη (πιάνο, ενορχήστρωση εγχόρδων).

Έντονα λιρική ατμόσφαιρα, εκλεκτικός ρομαντισμός, μινιμαλιστικές φόρμες και ένας ιδιαίτερος μουσικός τρόπος που ηλεκτρική και ηλεκτρονική μουσική αναγινώσκουν την ορχήστρα εγχόρδων. Στο δεύτερο μέρος η αισθαντική τραγουδίστρια Τάνα Τσανακλίδου ένωσε τις δυνάμεις της με τους μουσικούς παρουσιάζοντας κομμάτια από την υπό έκδοση κοινή διακογραφική δουλειά τους, αλλά και τραγούδια της έλες σήμερα συνεργασίας τους με τίτλο: "Τα χρώματα της μέρας". Στο όλο αισθητικό εγχείρημα πρόσθεσαν τα μέγιστα τα live visuals και η ψηφιακή χορογραφία της Μαρίας Βινερί, που υλοποιήθηκε κάρπ στην τεχνολογία ποίησης capture και έδωε ένα ξεχωριστό οπτικοακουστικό αποτέλεσμα. Εξάλλου, στο κατάμεστο "Millennium" το βράδυ του Σαββάτου εγκαινιάστηκε η έκθεση των βραβευμένων έργων του 2ου Διαγωνισμού Κόμικς, στο πλαίσιο των παράλληλων εκδηλώσεων του Διεθνούς Φεστιβάλ Πάτρας. Εκεί απονεμή-



Αλ. Σκαρμέας, Μιχάλης Δέλτα, Τ. Τσανακλίδου, Ελ. Δάσιου, Δ. Μπιστίνης

θηκαν και τα βραβεία, οι έπαινοι και οι διακρίσεις στους διαγωνιζόμενους που ξεχώρισαν. Μετά την απονομή, το κέφι συνεχίστηκε στο "Coco's", όπου πραγματοποιήθηκε πάρτυ. Τέλος, πήρε ζωή, γέμισε χρώμα και αέθριο και δέχτηκε τον αυθορμητισμό και την εικαστική σύγχρονη δημιουργία 60 καλλιτεχνών του γκράφιτι, η περιοχή του Αγίου Αλεξίου. Δέκα καλλιτέχνες της υποβρύχιας τέχνης από την Πάτρα, πενήντα από την υπόλοιπη Ελλάδα και ένας από τη Γαλλία απεικόνισαν το δημιουργικό τους ταλέντο μεταμορφώνοντας τις γυμναστικές που είχαν στήσει στο χώρο, σε πεδία εικαστικών αναζητήσεων και νεανικής φρεσκάδας.

Με τα σπέρη και όλα τα απαραίτητα υλικά των καλλιτεχνών το γκράφιτι είχε την ημιγυμναστική του και προσέλαβε το καθολικό ενδιαφέρον του κοινού, που έδωσε στην εκδήλωση τα χαρακτηριστικά μεγάλης γιορτής.

Υπό τους καταγιογιστικούς σύγχρονους ήχους της hip hop και της ηλεκτρονικής μουσικής, των dj's, που άρχισαν να δονούν την περιοχή από τις 12 το μεσημέρι, σιγά - σιγά οι ιδέες και ο εικαστικός αυτοοχεδιασμός στο έργο αναπτύσσονταν σ' ένα εκτεταμένο νεανικό πάρτυ. Επίδειξη γκράφιτι κορυφαίων καλλιτεχνών και δημιουργικές ιδέες από τους Πατρινοίς Use, Srs, Cma, Fat, Danoset, Laer και των εκτός Πατρών Hierus, Ofk, Wfc, Buns, IDB, Love, Seb, ZA, 101, Thd,

Azpigos, Fix, Keik και πολλών άλλων, που συντάσσικαν το βράδυ υπό τους ήχους ζωντανής μουσικής που υαγκροτήματος της zar Bitka - Πεις και αργότερα στη σκηνή των εκρηκτικών Sambaхе, που με τα ογκώδη κρουστά τους αναστήσαν την περιοχή, αλλά και το κέντρο της πόλης απ' όπου διήλθαν παζόντας με κέφι. Συνολικά ήταν μια άκρως επιτυχημένη παράλληλη εκδήλωση του Διεθνούς Φεστιβάλ Πάτρας 2007, που διοργάνωσε η ΔΕΠΑΠ στο πλαίσιο δράσεων της αντιδημοτικού Πολιτισμού και η οποία ανέδειξε τη νεανική φαντασία και την ανατρεπτική δύναμη της εναλλακτικής αυτής μορφής τέχνης.

Εφημερίδα «ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ»

24 Σεπτεμβρίου 2007

► Καρναβαλικές ομάδες

Στιγμές με έμπνευση και πρωτοτυπία

» Αναβαθμισμένες στολές, αστείρευτο κέφι, ξέφρενος χορός και γερές δόσεις σάτιρας, στις εξαιρετικές προτάσεις που κατέθεσαν τα πληρώματα στην παρέλαση της Κυριακής

Αναμορφωμένη στο επίκεντρο της αναβαθμισμένης μεγάλης παρέλασης της Κυριακής βρέθηκαν οι καρναβαλικές ομάδες, τα γνωστά πληρώματα που απέδειξαν για μία ακόμη φορά με τις ενδυμασίες, την ευρηματικότητα, το αστείρευτο κέφι, τη σάτιρα και την πρωτοτυπία της έμπνευσης, το υψηλό επίπεδο που μπορεί να φτάσει η κορύφωση των καρναβαλικών εκδηλώσεων.

Πολυχρωμία, χορός, μουσική, ξεφάντωμα κι ένα πανόραμα αναμνήσεων, χαρούμενων στιγμών και κωμικών εμφανίσεων που ζετυλίχτηκε το μεσημέρι της Κυριακής κάτω από το άπλετο φως του ήλιου και τα χαμόγελα του Καρνάβαλου που δόθηκαν πλουσιοπάροχα.

Πατρινοί και επισκέπτες απόλαυσαν την εξαιρετική παρέλαση. Πάρτε μία γεύση από το κέφι των 30.000 καρναβαλιστών όπως έλαβε χώρα στην πλατεία Γεωργίου, μπροστά από το Δημοτικό Θέατρο και την κερκίδα των επισήμων.



Κέφι και χορευτικές φιγούρες



1. Ειαιρετική έμπνευση για την "Καρναβαλική Λέσχη" και το άρμα της "Λατέρνα, Πάτρα και Φιλότυμο"

2. Οι "Ήρωες του 21" που προκάλεσαν την οργή του Παγκαλαβρινού Συλλόγου Πότρας, αλλά πραγματικά πρόσφεραν εξαιρετική σάτιρα και γέλιο

3. Εμπνευσμένες μεταμφιέσεις και ευρηματικότητα



Ευρηματικότητα και δημιουργική διάθεση στην παρέλαση



"Άγιο πριν τον πάρο"



"Γερασάκι στην τούρτα"

10. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Όλοι γνωρίζουμε ότι η πολιτιστική ανάπτυξη είναι ένα πολύ μεγάλο θέμα. Και μολονότι η Δ.Ε.Π.Α.Π. στελεχώνεται από έμπειρα και ικανά στελέχη, με προσωπικό και συνεργάτες που διακρίνονται για τις γνώσεις και το μεράκι τους ωστόσο υπάρχουν κάποια θέματα που κάνουν την Επιχείρηση προβληματική, όπως:

1. Η έλλειψη πόρων η Δ.Ε.Π.Α.Π. είναι μια Επιχείρηση μη κερδοσκοπική και τα τελευταία χρόνια ο μόνος πιστός χρηματοδοτητής είναι ο Δήμος Πατρέων καθώς τα τελευταία τέσσερα (4) χρόνια η Δ.Ε.Π.Α.Π. δεν έχει εισπράξει την ετήσια επιχορήγηση του Υπουργείου Πολιτισμού. Και συχνά καταφεύγει στην αναπροσαρμογή δαπανών καθώς ο Δήμος Πατρέων δεν εγκρίνει μέρη των προϋπολογισμών της.
2. Η έλλειψη προσωπικού η πλήρωση θέσεων στην Επιχείρηση γίνεται μέσω διαγωνισμών Α.Σ.Ε.Π. κάτι που είναι χρονοβόρο κι έτσι οι υπάρχοντες υπάλληλοι καλούνται να ανταποκριθούν σε διάφορες θέσεις χωρίς να είναι το αντικείμενό τους.
3. Η γραφειοκρατία οι ίδιοι οι υπάλληλοι παραδέχονται ότι η επιχείρηση δεν είναι τόσο γρήγορη και ευέλικτη όσο θα μπορούσε να είναι και αυτό φαίνεται στις αναθέσεις διαγωνισμών, στις υλοποιήσεις προγραμμάτων και εκδηλώσεων κ.α.

11. ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Δ.Ε.Π.Α.Π. με τη πάροδο των χρόνων έχει συμβάλλει σημαντικά στη πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου και συνάμα έχει καταξιωθεί στη συνείδηση του κοινού. Οι λόγοι είναι οι εξής:

1. Υπερέχει οποιασδήποτε άλλης συντονισμένης προσπάθειας στο Δήμο Πατρέων όσον αφορά τη ποιότητα, τη παραγωγή και την απόδοση πολιτισμού.
2. Αναβαθμίζει ποιοτικά όλες τις εκδηλώσεις.
3. Προσφέρει θετικό και παραγωγικό έργο.
4. Προσπαθεί όχι μόνο ν' αναπτύξει αλλά και να εξελίξει καλλιτεχνικές και εικαστικές δραστηριότητες.
5. Συναγωνίζεται επάξια τον ιδιωτικό τομέα.
6. Προσπαθεί να αποκεντρώσει τις όποιες εκδηλώσεις και καλλιτεχνικές δημιουργίες.
7. Προσπαθεί να προσελκύσει διαφορετικά κοινά και να αντεπεξέλθει σε όσο το δυνατόν περισσότερες ανάγκες των πολιτών.

Τέλος, μετά από επτά χρόνια λειτουργίας η Δ.Ε.Π.Α.Π. έχει εξελιχθεί σε ένα φορέα κύρους που έχει ευαισθητοποιήσει τους δημότες της Πάτρας, μικρούς και μεγάλους και προσπαθεί να τους φέρει πιο κοντά στη γνώση και τη δημιουργία. Ως μη κερδοσκοπική επιχείρηση έχει καταξιωθεί τόσο για την ποιότητα των υπηρεσιών της, όσο και για τις πλούσιες και ποικίλες δραστηριότητές της.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. «Πολιτισμική Διαχείριση και Περιφερειακή Ανάπτυξη: Σχεδιασμός Πολιτιστικής Πολιτικής»
Ευγενία Μπιτσάνη, Αθήνα 2004.
2. «Πολιτιστική Δραστηριότητα και Κρατική Πολιτική στην Ελλάδα: η περιφερειακή διάσταση»
Ντόρα Κονσολα, Αθήνα 1990.
3. Ανάλυση της διαδικασίας της πολιτιστικής ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο: η περίπτωση της Καλαμάτας»
Χαρίκλεια Σκιά - Πανοπούλου, Αθήνα 1998.
4. Προγραμματική Σύμβαση Δ.Ε.Π.Α.Π. – Δήμου Πατρέων.
5. Τοπικός – Έντυπος Τύπος.
6. Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Δ.Ε.Π.Α.Π.
7. Προγράμματα Εκδηλώσεων ετών 2002 – 2007.
8. «Βιβλίο Απογραφής Ισολογισμών» ετών 2000 – 2006.
9. Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας.
10. www.upatras.gr
11. www.depap.gr
12. www.dytikiellada.gr